

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedej in praznikov.
Inserati: do 30 petih vrst 4 D, do 100 vrst 4 D 50 p, večji inserati
petih vrst 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D;
Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopis sprejema se podpisane in zahtosa frankovane.
Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji od 4—6 str. po D. 1'50, 8 in več
2 D. V inozemstvu 4—6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jo. omarah		V inozemstvu	
		v Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 210—	Din 210—	Din 360—	
6	...	120—	120—	180—	
3	...	60—	60—	90—	
1	...	20—	20—	30—	

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakazni.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Slovenstvo, hrvatsvo, srbstvo.

Pokret srednje linije ter razne kombinacije opozicijskega bloka z dr. Marinkovičevim samoupravnim načrtom vred so v zadnjem času poživile staro debato o slovenstvu, hrvatstvu in srbstvu. V hrvatskih listih pri vsaki priliki naglašajo vse ostalo nadkriljujočo vrednost hrvatstva in tudi pri nas še niso zamrli glasovi, ki pravijo, da je slovenstvo bistveno zadeva našega političnega, gospodarskega in duševnega življenja. Se vedno niso ti poimi razlošeni. Še vedno strašilo po naši dnevni politiki. Nekateri mislijo, kakor da v teh šestih letih svobodnega in skupnega življenja še nismo ničesar spoznali in da bodi slejkprej naša najvišja zahteva slovenska avtonomija ali slovenstvo. Treba je torej, da se s tem vprašanjem nanovo pečemo. Za nas pomeni šestletni razvoj v svobodni in skupni državi Slovencev, Hrvatov in Srbov toliko spoznanje naših pravih, istinskih življenjskih interesov in dolžnosti, da si ne moremo kaj, da bi v tem vprašanju ne izpregovorili prav čisto in odkritosrečno besedo.

Slovenstvo, hrvatstvo in srbstvo je predvsem danes še živa zavest narodnostnega čuta. Ako vprašamo človeka, pristojnega v slovenske oblasti, po njegovih narodnosti, nam odgovori, da je Slovenec. Isto bo storil Hrvat v hrvatskih oblastih in Srb v srbskih. So oblasti, kjer je to čustvo narodnostne pristojnosti večje in so oblasti, kjer je to čustvo manjše. So pa tudi poedinci, ki tega čustva več ne poznajo in ki so jih interesi, gospodarski, politični ali pa duševni druge vrste tako prevzeli, da to čustvo več ne prihaja v poštev. Percenualno vzeto, naš človek prav redko prihaja v položaj, da odgovarja na svoja narodnostna vprašanja. Gospodarsko, upravno in javno življenje v novi jugoslovnski državi je na pozornico javnega prizadevanja in udeleževanja spravilo popolnoma nove in drugovrstne interese, tako da so se narodnostna čustva sama od sebe potisnila v ozadje in napravila mesto novim brigam in skrbem, novim interesom in zanimanjem.

Slovenstvo, hrvatstvo in srbstvo je bilo kot odprano čustvo, kot vodilni instinkt nacionalnopolitičnega in duševnega dela zelo aktivna činjenica in postavka našega zgodovinskega razvoja. Dokler so bili namenjeni prejšnjim političnim ciljem, to je osnutku Slovenije kot samostojne ali zvezne države, Hrvatke kot samostojne ali zvezne države, Srbije kot samostojne države. Revolucionarni pokret jugoslovnski ter pozitivne naloge nove jugoslovnske države pa so se senarirane politične in državne cilje pomedle ter ustvarile popolnoma nove naloge: naloge močne in enotne

Jugoslavije z močno in enotno duševno ter nacionalno kulturo. Tudi duševno in kulturno življenje spada v območje dnevnega političnega življenja in delovanja. Tudi duševno življenje je mogoče regulirati, tudi nacionalne naloge lahko nadomeščamo z novimi. In tako se je dogodilo, da smo stare separirane cilje in naloge izpopolnili z novimi. Separirano narodnostno čustvo hočemo nadomestiti z novimi: s čustvom močne in velike države, s čustvom velike armade in mornarice, s čustvom mogočnega gospodarskega razvoja z veleindustrijo in veletrgovino. Hočemo veliko nacijo od Triglava do Vardara, s svetlimi jadranskimi cilji in pozicijami. Želimo pester kulturni razvoj prebivalstva cele kraljevine ter vzajemno duševno ustvarjanje vseh jugoslovnskih kulturnih ustanov.

Nihče ne more trditi, da so ti cilji v protislovju s preteklostjo, da nasprotujejo srbstvu, hrvatstvu ali slovenstvu. Oni so naravni razvoj in izpopolnitev preteklosti. Enotno nacionalno čustvo vsega prebivalstva od Triglava do Vardara je nekaj pozitivnega in je že dobilo svojo novo funkcijo: braniti novo državno zgradbo proti vsem zunanjim sovražnikom in nasprotnikom. Dolžnost kulturnega ustvarjanja, ki je prej obstajala senarirano za slovensko, hrvatsko in srbsko prebivalstvo, je sedaj enotno izrečena po novi in skupni državni ideji.

Vsi govorimo, pišemo in mislimo samo še o gospodarskih in kulturnih vprašanjih. Hodimo v Zagreb in v Beograd na skupne finančne in bančne konference. Prodajamo svoje izvozne širom naše države, divimo se bratskim kulturnim institucijam, ob vsaki priliki na iščemo čustev in bratske ljubezni, da se združimo k skupnemu delu in k pozitivnim nalogam naših sedanjih potreb in interesov. Obračajamo na levo, prevračamo na desno: slovenstvo, hrvatstvo in srbstvo, kakršno je bilo, je danes sad preteklosti in temelj ležajoč bodočnosti, ki se nam še le obeta. Zakladi, ki smo si jih nakopičili v preteklosti, uporabljamo pridno, energije, ki smo jih privzgojili v preteklosti, uporabljamo vestno, toda nad vsem ne smemo pozabiti, da je vse to bilo nepopolno in nezadostno ter da se nam sedaj odprajo novi horizonti.

Horizonti velike države, z velikim obsegom in z novimi vsebinami v gospodarstvu, v kulturi, v politiki, na vseh poljih človeškega udeleževanja! Kdor nima zmislja za veličino, ne razume novega časa. Kdor ne razume mednarodne politične situacije, pa tudi ne more doumeti, da je Jugoslavija hočeš-nečeš potreba naše samoohrane in naše volje do duševne in gmočne samostojnosti.

Uradna objava rimskega sporazuma.

Značilen oficijezni komentar.

— Beograd, 31. januarja. (Izv.) Danes je uradno objavljena vsebina obeh v Rimu dne 27. t. m. sklenjenih in podpisanih pogodb o ureditvi reškega vprašanja in o sklenitvi prijateljstva in srčnega sodelovanja.

Oficijozna »Samouprava« priobčuje danes k sporazumu z Italijo zelo značilen komentar, ki navaja razloge, merodajne za sporazum.

List konstatira, da sporazum o Reki postaja prvi glavni pogoj za medsebojno zblizanje in za sklenitev prijateljstva. Sporazum je storil konec oni situaciji, ki ni bila nikakor pravilna za našo kraljevino. Rapalska pogodba je določevala neodvisno reško državo. Toda ta kombinacija se ni mogla praktično izvršiti. Reka po rapalski pogodbi ni bila dodeljena naši kraljevini, zato je tudi neupravičen občutek naših listov, da smo izgubili Reko. Če se more govoriti o izgubi, smo Reko že leta 1920, z rapalsko pogodbo izgubili. Vprizoritev neke akcije v cilju osvoboditve Reke za našo kraljevino je predstavljala gotov riziko. To, kar se je izvršilo sedaj po treh letih, jasno govori, da bo sporazum globoko vplival na razvoj naših odnošajev naoram Italiji. Z ureditvijo reškega problema so odstranile vse kalje eventualnega konflikta. Dosedanje stanje na Reki ni bilo niti za Italijo niti za našo kraljevino povoljno. Reka je res dodeljena Italiji, toda nam je odka-

zan del pristanišča, dobimo na Reki moderno pristanišče, ki bo omogočalo razvoj naše pomorske trgovine. Merodajni pa so bili dalje tudi politični razlogi in interesi, ki so nam diktirali rimski sporazum in ostane nesporno dejstvo, da se baš z ureditvijo reškega vprašanja ustvarja praktična pot za zblizanje med obema državama. Z novo sklenjenim političnim ugovorom so dane garancije za novo orientacijo v smeri političnega prijateljstva in vzajemnega sodelovanja, dane so garancije za izvršitev mirovnih pogodb, dane so garancije za nevtralnost v slučaju, da bo ena teh držav od ene ali več sil napadena in dana so tudi sredstva za medsebojno pomoč v slučaju ogroženja interesov ene ali druge države. List dalje ugotavlja, da sklenjeno prijateljstvo bo imelo odločilno vpliv na vse politične dogodke na Balkanu in v Srednji Evropi. Sporazum prinese tudi nam velike gospodarske koristi. Ima se skleniti trgovinska pogodba in na Jadranskem morju bo določeno, da oba naroda mirno in neovirano vodila svojo pomorsko politiko.

Vsak trezen politik in iskren prijatelj mora ta sporazum pozdravljati. Končno pristavlja »Samouprava«, da je pričakovati, da bo Italija začela napram našim rojakom, ki so pripadli pod italijansko suvereniteto, voditi pomirljivejšo politiko in politiko harmonije.

Zakon o centralni upravi.

— Beograd, 31. januarja. (Izv.) Sekcija zakonodajnega odbora je večeraj razpravljala o zakonu glede centralne uprave. Posl. Fran Kremžar (Jug. klub) je predlagal, da se imajo posli ministrstva pošte, brzojava in telefona prideliti prometnemu ministrtvu, posli ministrstva za šume in rude ministrtvu trgov, in industr. in posli ministrstva za narodno zdravje ministrtvu za socialno politiko. Posl. Joca Jovanović (zemljorad.) je predlagal, da se naj ministrtvo vere pripoji ministrtvu prosvete. Ministrtvo trgovine in industr. naj prevzame posle ministrstva za šume in rude in ministrstva za agrarno reformo. Vlada večina je te predloge odklonila in je sprejela vladin načrt, da se imajo ukiniti ministrstva za socialno politiko, ministrstvo za agrarno reformo in ministrstvo za izenačenje zakonov. Ministrstvo za izenačenje zakonov ima prevzeti ministrstvo pravde, agrarno reformo poljedelsko ministrtvo, posli ministrstva za socialno politiko pa se razdele na več drugih mi-

nistrstev. Sekcija je vladin načrt sprejela s 5:4 glasovom.

Nov velešrbski list v Beogradu.

mentarnih in političnih krogih vzbujajo posebno pozornost napovedi, da prične v najkrajšem času izhajati nov velešrbski list pod naslovom »Beograd«. Kot glavni urednik funktira Momir Nikolić, bivši republikanec in urednik »Progres«, a je pozneje postal radikal in urednik »Tribune. List bo vodil, tako zatrdjuje edinstveno politiko, ki bo dovedla do asimilacije ostalih delov naroda s srbskim narodom. List tudi napoveduje borbo proti demokraciji, ki jo smatra za glavno zlo, ki ovira pravično ureditev razmer znotraj naših mej in izven mej. List se bo dalje boril za restauracijo čiste monarhije in diktatoro, v zunanji politiki hoče zastopati stališče, da imej naša država na Balkanu vodilno besedo. V verskem oziru zahteva, da se ima državi dati značaj pravoslavne države. Kakor zatrjujejo nekateri parlamentarni krogi, bo list financirala neka skupina vojvodskih veleposestnikov, ki skušajo potom tega glasila onemogočiti oz. preprečiti izvedbo prave agrarne reforme. List zagovarja tudi načelo, da imej

pri odločevanju in reševanju državnih poslov edino le izključno beseda jastnik zemljišč.

POZIV NA OROŽNO VAJO.

— Beograd, 31. januarja. (Izv.) Ministrstvo vojne in mornarice je izdalo naredbo, da se imajo na mesečno orožno vajo pozvati 30. t. m. dva letnika rezervistov in to le iz krajev Južne Srbije. Kakor se je dognalo, je poziv na orožno vajo samo formalna oblika za kuluk. Rezervisti imajo delati pri gradnji proge Veleš-Stip. Včeraj je 18 radikalnih poslancev iz Južne Srbije izročilo ministru vojne in mornarice protestno izjavo. Poslanci so izjavili, da zapuste narodno skupščino, če ministrtvo vojne in mornarice oz. vlada ne prekliče v dveh dneh omenjene naredbe.

KONFERENCA KATOLISKIH ŠKOFOV V ZAGREBU.

— Zagreb, 31. januarja. (Izv.) Danes dopolne prispe iz Beograda na konferenco rimsko-katoliških škofov minister ver dr. Janjić. Ta konferenca ima predvsem rešiti razna še obstoječa cerkvena sporna vprašanja, ki se imajo urediti na podlagi z Vatikanom sklenjenega konkordata. Prihod dr. Janjića v Zagreb komentirajo nekateri opozicijski krogi tako, da ima kot nekdanji podpisnik Markovega protokola zopet pričeti s pogajanj z Radičeve stranko.

SPOR O ZAVODU SV. HIJERONIMA PORAVNAN.

— Rim, 30. Jan. (Izv.) Med vladama kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter Italije je bil podpisan tudi sporazum glede ureditve zavoda Sv. Jeronima. Italijanska vlada priznava zavod Sv. Jeronima v Rimu kot inozemski cerkveni zavod, ki pripada v last kraljevini SHS in se priznava pravice zavoda la temelju papeževе bule »Slavorum gentium«, ter izjavlja italijanska vlada, da ni nikake ovire, da prerokuje, ali jih je popreje imela Avstro-Ogrska monarhija, preidejo izključno na kraljevino SHS. Od odhodkov tega zavoda se ima določiti vsako leto gotov znesek, ki se ima vporabiti kot štipendije v korist katoliških svetnikov tudi iz onih škofij, ki so pripadle pod italijansko suvereniteto, tako Trst. Po reči in Zader. Številni štipendistov ima določiti sv. Stolica. Svečelniki, ki pripadajo gorl imenovanim trem škofijam, dobivajo v zavodu iste pravice, kakor katoliški svečelniki iz kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Italijanska vlada se obvezuje dalje, da ukrene vse potrebno za dvigljenje sekvestra. Sekvester se dvigne v teku treh dni po ratifikaciji sporazuma na Reki.

GRŠKA IN SOVJETSKA RUSIJA.

— London, 30. Jan. (K.) Reuterjev urad javlja iz Aten, da je utemeljena vest, da bo Grška vlada načeloma sklenila stopiti s sovjetsko vlado v Moskvi v trgovinska pogajanja.

Sven Elvestad:

Dama v borbi z dvema.

»Ne, ničesar mi nisem povedala o tem, kar ste videli. Ničesar mi nisem povedala o sestanku z zločincem. O tem ne slutim ničesar. Kako bi naj tudi to slutiti? Vse je tako neverjetno, tako nepojmljivo. Kljub temu pa se v zadnjih dneh vedno nadvse čudno. Zdi se, kakor da bi ga morda nekaj taina skrbi in bol. Zdi se mi, da še vedno misli na Vaš nepričakovani pojav v noči, ko je bil izvršen vlom. Tudi zategadelj je treba, da odpotujete. Hočem Vas vendar še za nekaj prositi. Zadnjič ste me vprašali, ko sem govorila z Vami, ali naj to, kar se je zgodilo, za vedno pozabite? Nato sem Vam odgovorila: Da, pozabite na to popolnoma in ne mislite več na to! Sedaj pa bi Vas vendarle prosila, da bi ne pozabili.«

»Ne razumem Vas prav,« je pripomnil poročnik. Mahoma so se ji zasolile oči in tihlo je šepnila:

»Ako boste kdaj o meni kaj slišali, iz česar dobiti zanesljiv utis, da sem v veliki nevarnosti, v tem slučaju Vam dovoljujem, da mi pomagate. Toda priti morate takoj, ako mi hočete pomagati.«

»Pridem.« je odločno izjavil poročnik, toda kako naj vem, da ste v nevarnosti, ako mi sama tega ne sporočite?«

26 nevarnosti, ne smete ničesar ukreniti. Vse ostalo prepuštim usodi. Prosim Vas, spremite me ven!«

Ko sta napravila nekaj korakov, se je ona ustavila in dejala:

»Dalec me ne smete spremljati.«

»Dalec mu je roko.«

»Morda se ne vidiva nikdar več,« je otožno pripomnila. »Morda pa se zopet vidiva v drugih in srečnejših razmerah. In morda bom enkrat še srečna, ko se zopet snideva. Kdo bi to vedel? Življenjska pota so tako čudna!«

Stisnil ji je roko in čutil, da se ji je tresla.

V grlu ga je nekaj davilo. Končno je šepnil:

»Čutim tako globoko bol, da ji ne morem dati izraza. Zavedam se, gospa Sonja, da Vam grozi velika nevarnost, in tako nadvse rad bi Vam pomagal. Toda brez moči sem, dasi se zavedam, da bi bil v tej stvari lahko močan in pogumen.«

Lahek usmev ji je šinil po licu — čuden tuj brdvoimliv smehljaj.

»Vem, da ste pogumen in močan,« je dejala, »ako pa boste morda v danem trenutku vendarle čutili, da Vas zanašajo moči, se morate potruditi da boste še močnejši.«

»Kaj hočete s tem reči?«

»Povedati hočem, da je en človek slabejši, kakor dva.«

»Spominjal se bom Vaših besed,« je izjavil poročnik, »Nato sta se poslovila.«

Še tisti večer je poročnik Helmersen odpotoval v Kristijanov. Po svojem povratku je vsak dan

pazno čital z največjo pozornostjo danske liste. Opetovano je našel v listih ime odvetnika Gadeja in razvidel iz njih, da se je njegova rodbina preselila v mesto. Odvetnik je bil še vedno zelo zaposlen. Imel je veliko opraviti s procesom dotične velike banke. Časopisi so o tem opetovano poročali. O zločincih ni našel v listih nobene besede. Ker se ni izvršil noben nov zločin, ki bi ga lahko spravili z njimi v zvezo, ni policija našla nobenega oporišča, da bi razkrila ono zagonešno tajnost. Poskušeni umor na šoferju so očividno prištevali oni veliki množici nepojasnjenih zločinov, ki jih je toliko v kriminalni zgodovini vsake države.

Kakor smo že poudarili, se je sicer tako dobro razpoloženi, vase zaljubljeni policijski poročnik vrnil z letovišča resen in molčeč. Ta sprememba v njegovem vedenju je bila tako očividna, da so o tem med seboj govorili že njegovi tovariši in opetovano rabili o njem dvoumne opazke. Govorili so, da je končno vendarle šel v past, ki jo je tolikokrat nastavljal drugim — z drugimi besedami povedano — namigavali so, da je zaljubljen, in sicer nesrečno zaljubljen. Med onimi, ki so opazili spremembo v njegovem vedenju, je bil tudi privatni detektiv Asbjörn Krag, ki je prihajal tudi semtertja na policijo. Krag je nekoč o tem napravil opazko in poročnik je zatrdjeval, da se mu ni ničesar prigodilo.

Ko pa je Krag odšel, se je nehote domislil nesrečne gospe Sonje in se spomnil njenih zadnjih besed, da sta dva človeka močnejša, kakor eden. Skraj bi želel, da bi se dogodilo kaj posebnega, da bi

se mogel obrniti na pametnega in bistroumnega detektiva — če tudi samo v svrhu, da bi mu dal kakšen moder svet.

Tako sta pretekla dva meseca. Rdeča jesen se je polagoma spreminjala v zimski mraz, ko se je nepričakovano policijskemu poročniku nekega dne izpolnila njegova taina želja. Nekaj se je prigodilo. Ko je policijski poročnik nekega jutra razprostrl predse dnevnik »Abendpost«, je našel v njem brzojavko, ki je vzbudila na večje njegovo zanimanje. Bila je to privatna brzojavka iz Kopenhagne, v kateri je stalo, da je bil na odvetnika Gadeja izvršen tajnstven in zagonešen atentat. Brzojavka se je glasila tako-le:

»Ko je bil znani odvetnik Age Gade, ki je vzbudil splošno pozornost s svojim procesom v aferi Possestniške banke, snoči na potu iz svoje pisarne domov, je bil nanj izvršen atentat. Samo srečnemu naključju se ima zahvaljevati, da je ostal živ. Ko je šel po stopnjicah k svojemu stanovanju, ga je napadel neki neznanec, ki je oddal nanj dva strela. Prvi strel ni zadel. Odvetnik je s tem dobil čas, da je navall na zločinca in mu potisnil revolver v stran. Drugi strel ga je samo malo oplazil na vratu. Zločinec je utekel in ga še dosedaj niso mogli izslediti. Policija tajnstveno molči o dogodku. Dogodek se zdi široki javnosti popolnoma nerazumljiv in tajnstven.«

Ko je policijski poročnik prečital to brzojavko, se je takoj napotil k Asbjörnu Kragu.

ZNIZANJE PRISTOJBIN ZA POTNE LISTE.

— Beograd, 31. januarja. (Izv.) Notranji minister je izjavil, da vlada pripravlja načrt za znatno znižanje pristojbin za potne liste in za omiljenje potovalnih odredb.

KDO BO LJENINOV NASLEDNIK?

— Pariz, 30. jan. (Izv.) Po zadnjih vestih, ki so prišle iz Moskve, se da presoditi, da bo boj za Ljeningovo nasledstvo zelo oster. Oni, ki so doslej izvrševali oblast kot Ljeningovi zastopniki, nimajo volje, izročiti vodstvo države v roke enega samega človeka. Javno mnenje smatra Čičerina za gotovega naslednika Ljeningu. Ker je odšel, neznan kam. Trojica, se je polastila oblasti in se je začela vladati. Pa tudi v ostalem prebivalstvu se pojavlja na mnogih krajih nevarno gibanje, katero širi agitacija antisemitov in nacionalistov. V Elizabetgradu je bil velik pokrom. »Čisti komunisti se upirajo nadaljevanju nove ekonomske politike, ki jo je uvedel Ljening 1921. Hočejo se vrniti k stari teoriji. Na zborovanju centralnega izvrševalnega odbora sovjetske unije je prišlo do spopada med Komenevim in Preobraženskim. Stalin hoče uvesti terorizem iz leta 1919/19. Izvršeni so več aretacij sovjetskih funkcionarjev, učiteljev, nezaposlenih. Bala je aretirani tudi Preobraženski? Na izrednem zborovanju političnega urada, katerega so se udeležili zastopniki vse sovjetske konfederacije, je bilo predlagano, da naj se podeli nemajhna oblast za določen čas v roke triumvirata, ki ga tvorijo Kamenev, Stalin in Zinovjev. Delegatje zveznih republik pa so se temu odločno uprli in zagrozili s proklamiranjem popolne avtonomije prizadetih republik.

Kriza v Venizelosovi bolezn.

— Atene, 31. jan. (Izv.) Bolezen se pri Venizelosu tako razvija, da je pričakovati krize. Stanje Venizeloso se je večer zlo poslabšalo in dvomilo, da bi mogel Venizelos še okrevati. Njegovo življenje je popolnoma razdrapano. V slučaju ozdravljenja se Venizelos najbrže odloči vsakemu političnemu delovanju.

— Atene, 30. jan. (Izv.) Venizelosovi zdravniški izjavljajo, da Venizelos bolega na težki nevrosi srca, ki lahko postane zelo nevarna. Če se bo ponavljala, večer je prišlo v parlamentu do burne incidente in se je Venizelos v prepiru s Pananastasiom tako razburil, da je vzklikal: Na ta način me ne prisilite k proklamaciji republike.

— Atene, 30. jan. (Izv.) Venizelosu se je zadnje dni bolezen ponovila. V parlamentu je se zopet onesvestil in so ga morali prenesti domov. Bolezen je kritična. Parlament je Venizelosu izrekel zaupnico z 208 glasovi proti 56.

— London, 30. jan. (Wolff.) »Times« izjavlja iz Aten, da se je Venizelos povodom neke burne debate v zbornici onesvestil in da so ga morali prenesti na njegov dom.

AMERIŠKA KONKURENCA NAŠEMU IZVOZU MESA.

— Beograd, 31. januarja. (Izv.) Zveza mesnih producentov je vladi predložila spomenico, da naj ukrene primerne korake za odstranitev velike ameriške konkurence pri izvozu mesa in mesnih izdelkov.

ROMUNSKO POSOJLO V INOZEMSTVU.

— Pariz, 30. jan. (Izv.) Kakor javlja »Chicago Tribune«, je romunska prišla v Rimu pogajanja za najetje posojila v znesku 100 milijonov lir. Francosko posojilo je Romunska odklonila, ker ni hotela romunska vlada sprejeti francoskih zahtev, da se imajo za posojilo zastaviti dohodki petrolejskih vrelcev.

MEDNARODNA ŽELEZNIŠKA KONFERENCA.

— Praha, 30. jan. (CTK.) Na mednarodni železniški konferenci, ki se je vršila v Budjepevcih v dneh od 24. do 27. t. m. in katere so se udeležili zastopniki Avstrije, Jugoslavije, Italije, Madžarske in Češkoslovaške, so se sklenile sporazumne odredbe o hitrejšem in direktnem medsebojnem železniškem prometu ter je bil izdelan za te dežele poseben vojni red za leto 1924/25. Sporazumne železniške zveze stopilo v veljavo 1. junija 1924 in pomenjalo znatno izboljšanje dosedanjih razmer.

Olimpijada v Chamonixu.

— Chamonix, 30. jan. (Havas) Hockey: Velika Britanija proti Franciji 15:2. Kanada proti Švedski 20:0. voljaška smučarska tekma na 30 km s streljanjem: Švedska 3:57, 6 zadetkov, Finska 3:58, 12 zadetkov, Francija 4:18, samo 3 zadetke, Češkoslovaška 4:19, 5 zadetkov. Poljska in Italija sta od temke odstopili. Curling: Velika Britanija proti Švedski 38:7.

Bombni atak na gledališče.

— Varšava, 30. jan. (PTA.) Kakor poročajo iz Kovna, je snoči bila vržena med predstavo v operno gledališče bomba. Naprava je znatno materialno škodo. Cioveških žrtev ni bilo. Predstavi je prisostvovalo tudi mnogo visokih uradnikov.

ZMANJSANJE OKUPACIJSKIH ČET V PORUHRJU.

— Pariz, 31. jan. (Izv.) Po poročilih iz zasedenega ruhrskega ozemlja so se znižale okupacijske moči. Število francoskih čet se je zmanjšalo od 40.000 na 24.000, število belgijskih čet od 7.000 na 4.000.

Pade francoskega franka.

— Pariz, 31. jan. (Izv.) Radi pada fr. franka so se cene zelo dvignile. Zadnji čas je opaziti velik naval inozemcev na trgovine. Luksenburžani in Švicarji so v Parizu kupili mnogo blaga.

Politične vesti.

— Sklepe načelnika Narodno-napredne stranke objavlja njeno glasilo, naglašajoč, da so bili ti sklepi sprejeti v seji dne 29. t. m. Po naših informacijah, sprejetih od povsem zanesljive osebe, ki je bila pri seji navzoča in ki prav gotovo ni imela nobenega povoda nas napačno informirati, ni prišlo na omerjeni seji do nobenih zaključkov. Pa bodisi kakorkoli, s zadostno jemljemo na znanje izjavo načelnika NNS, da je pripravljena za kooperacijo z vsemi ostalimi naprednimi strankami in tudi z JDS. ugotovljamo pa obenem, da se to načelno stališče ni malo re strinja s kasnejšo enunciacijo istega načelnika, ki v eni sapi s svojo pravilnostjo za kooperacijo izreka, da neče imeti nobenih stikov z vodstvom JDS. — To dejstvo zopet jasno kaže, da v naši politiki ne odločujejo toliko principi in programi, kakor predvsem osebni motivi in ozi.

— Kriza v odboru za narodno delavce. Predsednik tega odbora je bil Ljuba Davidovič, ki pa je nedavno tega odstopil. Predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović je imenoval začasno za predsednika tega odbora dr. Jovana Radoniča kot najstarejšega odbornika. Dr. Radonič je v tork sklical redno sejo v ministrstvu zunanjih del, kjer so se doslej redno vršile te seje. Ko pa so prišli odborniki v prostore ministrstva, jim uradniki niso dovolili, da bi imeli sejo v teh prostorih, češ da je ministrski svet razpustil ta odbor. Ker ta rešitev ni bila objavljena in niso bili o njej obveščeni ne člani odbora, ne predsednik narodne skupščine, so odborniki ogorčeno protestirali proti takšnemu nastopu uradnikov v ministrstvu zunanjih del. Z ozirom na to je začasni predsednik odložil odhodove seje vse dotlej, dokler se stvar ne razčisti.

— Občinske volitve v Varaždinu. V nedeljo, 27. t. m. so se vršile v Varaždinu občinske volitve, katerih se je udeležilo 2003 volivcev. Demokrati so dobili 341 glasov. Hrvatski republikanski blok (zaedničarji, Frankovci, Radčevci) 1401 glas, socialisti 61 glasov in neodvisni meščani 200 glasov.

— Izvolitev biskupa hrvatske narodne cerkve. Hrvatska narodna cerkev je dovršila svojo organizacijo. Izbrala si je škofa in izvolila sinodni svet. Za škofa je izvoljen splitski kanonik Marko Kaludžer. Sinodni svet pa sestavljajo duhovniki Cerovski, Donkovič, Tičin, dr. Vidušec, univ. prof. dr. Semper, industrialac Jakšić in sodnik dr. Vargovič. Prvega hrvatskega škofa posveti v kratkem v Zagrebu škof iz Švice. Škof Marko Kaludžer je star 46 let. Slovi kot velik patriot in odlični govornik. Rodil se je na Korčuli iz ugledne dalmatinske rodbine. Njegov stric, ki je bil tudi škof, se je boril ob strani biskupa Strossmayerja na Vatikanskem kongresu proti dogmi papeževne nezmožljivosti.

— Nova revolucija na Bavarskem? »Bayrischer Kurier« poroča: Te dni je imela zaupni shod »Patriotska zveza Bliicher«. Predsednik Schäfer je vehementno nanadel državnega komisarja Kahra in izjavil: »V najkrajšem času, vsekakor pa pred sodno razpravo proti Hitlerju in Ludendorffu, izvršimo nov puč, kičen kakor 8. novembra lanskega leta. To pot pa nastopimo s surovo silo. Porezali bomo vse brzolavne in telefonske žice, vzamemo v roke vsa prometna sredstva in zapremo mesto.« — Kakršne so danes razmere na Bavarskem, ni izključeno, da bi ne prišlo v doglednem času v Monakovem in v drugih večjih bavarskih mestih do nove revolucije.

— Dr. Spalčakovič napoveduje nove pogodbe. Na svetosavski proslavi naše pariške kolonije, ki se je vršila v veliki dvorani Sorbonne, je naš tamonil poslanik dr. Spalčakovič izrekel velik političen govor, v katerem se je dotaknil tudi najnovejših pogodb Male antante. Pri ti priliki je napovedal, da bodo dosedanjim pogodbam v kratkem sledile še druge z enakimi pacifističnimi cilji. Govor našega poslanika je imel izrazito pacifistični značaj. Rusije je ni omenil niti z besedico.

31. januarja do 10. februarja
»ŽENA Z MILIJONI«,
31. jan. do 2. febr. — I. DEL:
»Strel v pariški operi«
KINO MATICA

Glasbeni vestnik.

— Na Maticah, katero priredi simfončni orkester Zveze godbenikov za Slovenijo v soboto, dne 2. februarja (praznik) ob 11. uri dopoldne tvori glavno točko svetovno znano delo ruskega skladatelja Čajkovskega simfonija za veliki orkester, ki obsega štiri stavke. Simfonijo dirigira operni ravnatelj g. Rukavina. Simfonistični orkester tvorijo člani opernega orkestra in člani drugih ljubljanskih orkestrovi ki so člani Zveze godbenikov za Slovenijo. Predprodaja vstopnic v Maticni knjižarni.
— Polovične koncertne cene za Matinejo »Zveze godbenikov« 2. febr. ob 11. dopoldne x »Unions«.

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.
Četrtek, 31. jan.: Zaprti. (General vaja)
Petek, 1. feb.: Beniški trgovec, premiera izven.

OPERA.

Začetek ob 8. uri zvečer.
Četrtek, 31. jan.: Plesni večer mladostne plesalke gđ. Rut Vavpotičeve izven
Petek, 1. feb.: Gosposvetki sen Red E

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

V petek dne 1. februarja: »Vražji Rud.«
V nedeljo dne 3. februarja: »Vražji Rud.«

— Sentjakovski gled. oder vprizori v petek dne 1. februarja in v nedeljo dne 3. febr. burko »Vražji Rud«. Vsebina igre je izredno humoristična zato posetite predstav. Predprodaja vstopnic v kavarni Zalaznik na Starem trgu.

— Premiera »Beniškega trgovca« bo v petek, dne 1. februarja ob 8. zvečer v dramskem gledališču. Delo je izrežiral z. Šest po njegovem zamislu je izvršil zanje dekoracije šef gledališke slikarne g. Skružnj. Med temi je pet velikih gobelov narejenih od slikah starih in znamenitih italijanskih mojstrov. Porzio igra ga. Marija Vera, Sheylocka in Aragonskega igra izmenoma g. Lipah in Rogoz. Pri premieri bo Sheylock g. Rogoz, Aragonski pa g. Lipah. Pri reprizi bo narobe. V ostalih vlogah je zaposleno do malega vse oboje crame. Glasbo k tej veseloligi je zložil ter jo bo dirigiral g. Pauer. Premiera se vrši izven abonmaja. Prva repriza bo v nedeljo, dne 3. tm.

— Udučenje gled. igralcev za priznanje nacionalne kulturega dela. Predčrtačinim se je v Beogradu vršila plenarna seja delegatov gledaliških združenj iz cele države. Seja je razpravljala o splošnem položaju gled. igralcev. Ugotovile so se velike nacionalne krivice, ki se gode gled. igralcem. Obstojeci zakon jim ne nudijo prav nobene starostne in druge zaštite. In vendar vrši gled. igralec idealno delo, posvečeno direktno kulturnemu in nacionalnemu napredku. Svoje zahteve so gled. igralci že opredelili v zakonskem načrtu ki so ga predložili vladi prošleka junija sporazumno z načelnikom umetniškega oddelka v prosvetnem ministrstvu ter z upravniki državnih gledališč. Da se cela akcija pospeši, so se s plenarne seje napotili delegati ga. Polonica Juvanova (Ljubljana), g. D. Ginič (Beograd), Joco Cvijanović (Zagreb), Miloš Dinič (Novi Sad), V. Turinski (Skoplje), Marko Marinković (Sofia), Pavel Rasberger (Maribor), Robert Matilevič (Sarajevo), D. Gošić (Osijek) korporativno nalorej k ministru prosvete, nato k zastopniku predsednika vlade, g. Trifkoviču in končno k predsedniku skupščine g. Ljubi Jovanoviću, proseč jih, da se gled. zakon čimprej dostavi narodni skupščini. Pri ti priliki so oddali vladi in narodni skupščini sledečo resolucijo: 1. Da se zakonski načrt o gledaliških, ki se je nahajal pri g. ministru prosvete, čimprej predloži ministrskemu svetu in da ga ta kot svoj predlog dostavi narodni skupščini. Samo s takim zakonom se lahko uredi gromota in umetniška vprašanja naših gledališč in njihovih članov. 2. Da se oblastnim slediščem, kojih člani danes dejansko gladajo, čim prej poviša subvencija, da jih uprave lahko bolje nagradijo, ker so ta gledališča kot kulturnacionalne ustanove velike važnosti za sredino, v kateri se nahajajo. 3. Današnje neurejene razmere gled. igralcev je neznošljivo, kljub temu, da daje država po svojih močeh toliko, da bi se to stanje lahko znatno popoboljšalo, ako bi se pri tem vršila racionalna ekonomija. — Popoldne so delegati posetili g. Odaviča, načelnika umetniškega oddelka ter ga zaprosili, da posreduje pri pristojnih činiteljih, da se aktna gled. kriza v Zagrebu, Splitu in v Beogradu čim preje poravna.

— Izvolitev biskupa hrvatske narodne cerkve. Hrvatska narodna cerkev je dovršila svojo organizacijo. Izbrala si je škofa in izvolila sinodni svet. Za škofa je izvoljen splitski kanonik Marko Kaludžer. Sinodni svet pa sestavljajo duhovniki Cerovski, Donkovič, Tičin, dr. Vidušec, univ. prof. dr. Semper, industrialac Jakšić in sodnik dr. Vargovič. Prvega hrvatskega škofa posveti v kratkem v Zagrebu škof iz Švice. Škof Marko Kaludžer je star 46 let. Slovi kot velik patriot in odlični govornik. Rodil se je na Korčuli iz ugledne dalmatinske rodbine. Njegov stric, ki je bil tudi škof, se je boril ob strani biskupa Strossmayerja na Vatikanskem kongresu proti dogmi papeževne nezmožljivosti.

— Nova revolucija na Bavarskem? »Bayrischer Kurier« poroča: Te dni je imela zaupni shod »Patriotska zveza Bliicher«. Predsednik Schäfer je vehementno nanadel državnega komisarja Kahra in izjavil: »V najkrajšem času, vsekakor pa pred sodno razpravo proti Hitlerju in Ludendorffu, izvršimo nov puč, kičen kakor 8. novembra lanskega leta. To pot pa nastopimo s surovo silo. Porezali bomo vse brzolavne in telefonske žice, vzamemo v roke vsa prometna sredstva in zapremo mesto.« — Kakršne so danes razmere na Bavarskem, ni izključeno, da bi ne prišlo v doglednem času v Monakovem in v drugih večjih bavarskih mestih do nove revolucije.

— Dr. Spalčakovič napoveduje nove pogodbe. Na svetosavski proslavi naše pariške kolonije, ki se je vršila v veliki dvorani Sorbonne, je naš tamonil poslanik dr. Spalčakovič izrekel velik političen govor, v katerem se je dotaknil tudi najnovejših pogodb Male antante. Pri ti priliki je napovedal, da bodo dosedanjim pogodbam v kratkem sledile še druge z enakimi pacifističnimi cilji. Govor našega poslanika je imel izrazito pacifistični značaj. Rusije je ni omenil niti z besedico.

OPAZKE H »GOLOBČKU«.

Konec.

Potem so bili še trije delavci (Bertok, Kumar, Sancin), ki so prevažali selitev. Dobro maskirani in so svojo nalogo dobro študirali.

Vračam se pa k temu, kar sem zgoraj rekel. Naš oder ni še dosti dozorel do res dobro vžitnega igranja takih kabinetskih komadov. Zdi se mi, da nekateri igralci še premalo žive z igro. Dokler imajo govoriti ali kaj delati, so v njej; ko pa so na odru nezaposleni, kvečjemu še pazijo, a ne žive več v dejanju. Nimajo sugestije, kakor bi bili res priče in del doživljanja, a da niso samo na nekem odru, od koder jih drugi, na dogodkih neudeleženi neke tam spredaj v temnem prostoru gledajo in poslušajo. Igralec niti ne sme misliti, da hiša ni prazna in je opazovan. Se tem manj seveda se sme vdajati čutu: Zdale sem s temle prizorom osebno gotov, čeprav imam ostati še ves čas na odru. Torej lahko stojim ali sedim tukaj kakorsibodi in čakam, da pride namek zopet vrsta. In mislim tačas na kaj drugega.

Kdor to čimnabolej premaga, je vedno umetnik. In učinkuje na občinstvo ravno zato, ker občinstvo čuti, da ne igra njemu, nego vstvarja in živi s bi. Tolikokrat citirani Hudočestveni teater je ta načela izvedel na doslej najvzornejšo višino in oplojdi vse gledališki svet. Celo Reinhardt je tam dobil novih razodenj in uvidel, da se njegovi nemški točnosti vendar pozna, dasi občudovanja vredno predhodno delo, Rusom

pa ne, čeprav se vsake stvari zelo dolgo uče. A uče se je po drugačnih vidikih.

Je nekaj podobnega na notranji logiki igralskega vprašanja, kakor pri tistem lovcu, ki je v Afriki nenadno stal pred leopardom, kateri se je ravno na skok potuhnil. Mirno je naslonil lice ob puško, pomeril in zver skozi oko vstrelil. Vprašan, kako je mogel ostati tako miren — ker vsaka razburjena naglica bi bila strel najbrže zanesla v napačno smer — je menil: »Dejal sem si, da ni razločka med streljanjem na leoparda in na zajca. Pa sem si mislil, zajec je in streljal nanj z istim mirom kakor streljam na zajca.«

Igralec imej srečo, da si znaj trdno misli: Živim zdaj tole. Pa bo res doživljal. Izrek »L'art pour l'art« ima tu veljavo, a v izpremenjeni obliki »La vie pour la vie«. A težko je to doseči, čeprav je tako jednostavno res.

Zlasti pa trpi pri nas še ansambl. Četudi smo silno napredovali. Ni dosti, da gre vse točno, zlasti pri takihle igrh. Mora iti tudi tako vzajemno, da je to zupeti le življenje, ne igranje. Ne smemo čutiti, da igralec ve, kaj se bo v prihodnjem trenutku godilo, nego da gleda na dejanje kakor v življenju in segajo take niti od igralca do igralca in stvarjajo eroto, ki je dogodilaj v smislu resničnih dogodilajev. Mnogo lahko stori tukaj režija. A nekaj rokodelskega ostane režija vendarle. Zato mora igralstvo skupno biti prepojeno umetniškega duha, takta in okusa, da se z nivoja četudi eksaktne režije dvigne na stopnjo skupne oderskega umotvora. So imponderabilije, ki se jih da čutiti in po njih ravhati, ne da se jih pa vsteti igralstvu od druge strani na skušnjah.

Izgled: Delavci v »Golobčku«, čisto koncem igre, ko stoje okrog mize in pijo podarjeni jim čaj. Naiprvo so polni pohvale, ker mislijo, da so dobili vina ali ruma. A ko pokusijo, pravi eden: »Hudiča! Čai!... Ta nas je pa ta!« To so prav zadnje besede pisateljeve in ob njih pada že zastor. A pri nas pada brez aplavza. Ljudje se malo spogledajo, tiho vstanejo in se poizgube iz gledišča.

Zakaj? Ker ti trije delavci ne znajo iz te komične scene narediti tega, kar bi v takem primeru napravilo življenje. Taka ali podobna stvar se res lahko dogodi in se je gotovo tudi že. In kak bi bil položaj če preprosto človek, veseleč se na požirek pičke zapazi, da je bil — po svojem mnenju — potegnjel? Seveda se raziele. A tovariši, čeprav so v enakem položaju, bi nehoti bruhili v smeh nad n' in samimi seboj. Ali pa bi se tragično komično nakremžili, eden bi morda porinil čašo proč, drugi bi izpljnil požirek, ki ga ima že v ustih. Treba se zamisliti in po lastnem temperamentu storiti to, kar človek v takem položaju napravi. Rešitev je mnogo. A uspeh bi moral biti vsekakor tak, da bi — tudi v življenju — izvahil nevedeleženemu hudomušen usmev češ: kakšne zabavne neumne oblike so tle možakarji zdale napravili, ker so se tako bridko vrezali.

Tak neprostovoljni »Aufsitzer« v resnici vedno rodi veselost in ga vsakdo rad z okraski potem še naprej pripoveduje. A z odra ni imel učinka, ker niso igralci znali čutiti resniškega razočaranja. In tako je izostal končni povdarek, ki jamči za aplavz. Vem, da je to nad vse težko, take stvari. A dobra gledišča tudi to polagoma ovladajo. Na naravnije je lažje.

Skoletov.

— Sokol Ljubljana II. Predprodaja vstopnic za ples in maskerado dne 9. februarja pri br. Milko Krapežu, Jurčičev trg, za članstvo po 10 Din.

Dopisi.

— Iz St. Vida nad Ljubljano. Odlikovanje staroste šentviškega Sokola. Dne 20. jan. 1924 je imelo Sokolsko društvo v St. Vidu nad Ljubljano svoj 16. redni občni zbor. Po lepo podanih poročilih funkcionarjev je vadiščni zbor izročil starosti Francetu Šušteršiču prijazno napravljeno diplomu kot svedčbo spoštovanja in ljubezni, ki jo z veseljem in v priručni udanosti izkazuje izvršujoče članstvo svojemu dolgoletnemu prvoborniku in pokrovitelju. Nagovor je imel br. dr. Kavc. Predvsem je poudarjal moštost staroste, ki je v najtežjih časih neustrašno stal na čelu društva in se ni udal malenkostnim preprič in otročjim smešnostim, katerim so podležali mnogi. Kdor ljubi društvo bolj kot domitljavo čast, je z globoko radostjo pozdravil korak vadiščeljev. In občni zbor je z velikim navdušenjem in glasno ovacijo čestital svojemu borcu. Starosta kličemo Ti še: Vodi tudi naprej s prednostno in sokolsko vztrajnostjo naše društvo. Ohranljaj mir, ki je zlasti zadnje leto omogočil ustvaritev mnogih teženj in naporov. Bodi glasnik pravice, doslednosti in nepreklicne poštovitvalnosti! Zdravo! — Prosvetni ošek naprednih družtev St. Vid — Dravljice je imel v nedeljo dne 20. jan. t. l. v dvorani pri »Slepem Janezu« otvoritev odra s predstavo »Na poljani« Jakoba Špicarja. Po jedrnatem otvoritvenem nagovoru g. dr. Srečka Goljara so v priznanje vzbujalocn dovršenosti igralci pokazali uspeh svojega prvega truda. Režijo vodi g. Stanko Rozman, ki nam bo lahko še mnogo koristil s svojim dolgoletnim delovanjem po drugih provincajskih odrih. — V nedeljo dne 27. t. m.

bo ponavljanje igre ob 7. zvečer. Ljubljano vabimo. Nabavni stroški za oder so precejšnji in je ošek za vsak prispevek hvaležen.

— Iz Stražišča: Na Svečnico dne 2. febr. prirede ob 15. pop. tukajšnji lovci veliko lovsko veselico v Sok. domu, na kateri bode odlikovan b. priliki petdesetletnega neumornega delovanja za napredek in procvit lova naš kučegazda gospod Emanuel Kovačič. Zeleti bi bilo, da se tega slavlja in veselice udeležijo vsi lovci iz Kranjske, posebno pa pričakujemo od gosp. lovcev iz Gorenjske polnoštevilno udeležbo in naj pripeljejo s seboj tudi vse ljubitelje lova in druge goste. Sokolsko društvo je imelo dne 12. t. m. svoj redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen stari odbor pod predsedstvom brata staroste L. Mataja. Delovanje v domu je dokaj živahnost, ter se prav pridno goji telovadba, tudi prosvetni ošek je prav marljiv s svojim ipredvzetim. V soboto 26. t. m. ob 16. bo zopet igra: Lokalna železnica. Zanimanje za prireditve je veliko. V nedeljo dne 27. t. m. ob 13. ima Gasilsko društvo pri »Korošcu« svoj redni letni občni zbor in namerava letos graditi nov gasilski dom ter si nabaviti moderno motorno brizgalno.

Jugoslovenskim državnikom.

Prejeli smo svečano število chilenskega lista »El Abeced«, ki je posvečena jugoslovenskim somoščanom za 1. dec. 1923. Na 24 straneh velikega formata prinaša poleg lepih klišejev še obširne članke o naši državi, o našem kraljevskem domu ter o chilenski jugoslovenski koloniji. V številki se nahaja tudi jugoslovensko pisano pismo na naše državnike, ki je očitno namenjeno naši javnosti, da ga podpre in uresniči. V tem pismu piše znani chilenski rodoljub Krsto Livačič nastopno: Gospodje državniki!

Na ta znameniti dan narodnega ujednenja, ki smo ga tukajšnji izseljeniki prevzeli kot narodni praznik, da na ta način ohranimo ljubezen in slogo naroda in da zlasti pokažemo tuka širšemu tujemu svetu, da smo narod vreden svobode, prihajam, gospoda, da vas opozorim na prilike in na duh, ki vlada med nami do naše domovine. Mi živimo, gospoda, v teh krajih brez pomoči, ne vemo, kdo nas nas pouči o razmerah v domovini. Smo brez predstavnikov! Tukajšnje oblasti nas gledajo kot nekeke sirote, brez očeta in matke. Tako stane traja že polnih 5 let. Ali zasluži 2000 zavednih Jugoslovenov, ki živimo v tem tujem svetu, da jih neoprostljivo zanemarjate? Ali hočete res izgubiti svoje sinove, ki so ob vsaki priliki dokazali, da se zavedajo domovinske ljubezni? Ali hočete, da pozabimo na naše kraje, ki prejemajo od nas silne svote, bodisi za naše roditelje, bodisi za naše dobrotvorne ustanove? Ne tako, gospoda! Bodite narodni ljudje, skrbite za svoje sinove, ki žive v tujem svetu na čast vašo in cele domovine. Brigajte se tudi za nas, ki v tujem svetu dvigamo kredit in veljavo vaše domovine. Današnji dokaz so vam te velike chilenske novine, v katerih opazite našo ljubezen in našo poštovitvalnost za naš narodni kraj. Bodite ljudje, gospodje. Zavedajte se svoje naloge. Ne spuščajte se v žalostne notranje prepire. Dvignite našo domovino na višino naprednih narodov. Ne dovolite, da sinovi Jugoslavije ostanejo razočarani o slozi bratstva in svobode, ki smo jo dosegli z velikimi žrtvami. Gospodje državniki! V imenu te velike naselbine vas pozdravljam na današnji dan. Nadejam se, da nas čimprej razveselite z veselo o imenovanju našega konzula v tej zibekli jugoslovenskega pokreta v Ameriki.

Prava sramota za naš zunanji urad, da ni že imenoval konzula za jugoslovenskino v Antifagasti, ki je za časa svetovne vojne veliko žrtvovala za naše osvobodilne, vzdržujoče skoro popolnoma samostojno Jugoslovenski odbor v Londonu ter pridobivalo Jugoslovene cele Južne Amerike za našo narodno stvar. Skralni čas le, da ustreže prošnji naših rojakov v daljni tuini!

Književnost.

— »Zvonček« prinaša v januarjski številki tole vsebino: E. Gangl: Petar Mrkonjić. — Jos. Vandro: Kecek nad samotnim brezdomom. — Janko Leban: Lukčev prvi šolski dan. — Marica Barilova: Ameriški dom v Cerkvenici. — Anka: Tozu! — Janko Samec: Smrt. — Miroslav Kunčič: Zimska žalost. — I. L.: Grob Sv. Nauma. — Kraljica Marija in prestolonaslednik Peter. — Ivo Trošt: Za plačilo ali zastoni. — Janko Samec: Anka gleda v zvezde. — Pouk in zabava. — Kotiček g. Dobropoljskega v XXV. letu!

— Slovenska Šolska Matica je izdala za 1. 1923 tri knjige, in sicer: 1. Pedagoški Zbornik za 1. 1923, obsegajoč razne razprave pedagoške vsebine. Cena knjigi 12 dinarjev. 2. Učna snov iz mineralogije in geologije. Pisal prof. Alfons Valec. Knjiga je važen pripomoček učitelstvu višjih razredov osnovnih šol ter stane broširana Din 12. 3. Telovadba II. stroke 2. snopič. Pisala dr. Lj. Pivko in A. Schauf s tem snopičem je srečno dovršeno delo, ki ga je Šolska Matica izdala štiri leti. Neobhodno potreben zaupnik je slovenskemu učitelstvu pri telovadnem pouku. Segali pa bodo po tej knjigi i vsi drugi, ki se zanimajo za telesno vzgojo našega naroda. Zadnji, t. j. 4. snopič stane broširan Din 14.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1924.

Klerikalci, papež in sporazum z Italijo.

Naši klerikalci so sporazum o Reki z Italijo načeloma obsodili in sicer tako temeljito, da njihovi listi niti ne beležijo podrobnosti tega sporazuma. S tem so prišli v navzkrižje z njegovim svetostjo sv. očetom Pijem XI. samim, ki kakor je znano, z navdušenjem pozdravlja ta sporazum in ga proglašja kot najzanesljivejšo jamstvo za ohranitev miru v Evropi.

Kdo je sedaj na pravi poti, naši klerikalci, ki ta sporazum proklinjajo, ali sv. oče papež, ki ga blagoslovlja? To je sedaj košljivo vprašanje.

Papež je po naukih katoliške cerkve nezmožljiv, zato morajo verni katoliki verjeti, da je edino pravo stališče papežovo v tem vprašanju.

Ako torej napež blagoslovlja sporazum z Italijo, bi ga ne smeli proklinjati klerikalci, ki pravijo o sebi, da so zvesti sinovi katoliške cerkve.

Tega se klerikalna gromada tudi dobro zaveda, zato je prišla v skrajno mučen položaj, ko je papež slovesno pred vsem svetom izjavil, da smatra za dobro in plemenito stvar ono, kar so oni obsodili in zametavali. Kako se izmazati iz te neprijetne zagate? No, z izgovori klerikalci niso nikdar v zadregi in tudi tu ne. Da bi bil volk sit in kova cela, je napisal »Slovenec« v opravičilo njegove svetosti te-le stavke: »Pazimo se samo na sebi, da nečarjati katoliške cerkve, ki vzdržuje diplomatske zveze s celim svetom, ne more mimo takega mednarodnega akta, kot je bil podpis Italijansko-jugoslovenske pogodbe. Ni je pa papež preslišal s stališča specifičnih bodisi italijanskih, bodisi jugoslovenskih interesov, ki ga ne zadovoljuje, ampak s stališča svetovnega mira, ki je s to pogodbo po splošni sodbi celoga sveta veliko pridobil, česar tudi SLS ne tači in ni tajila. Papež je nekako središče mednarodnih mirovni prizadevanj in kot tak priznan...«

Papež je torej odobril in blagoslovil pogodbo z Italijo glede Reke zgolj kot »središče mednarodnih mirovni prizadevanj«, zato klerikalci z njim niso v nasprotju, ako obsodijo isto pogodbo in pravijo, da snada v »muzei, kakor še to in ono, pa še Pašič povrhu.«

Klerikalno ligurijanstvo je še vedno v cvetju, kadar gre, kakor v tem slučaju, za obsienit prostoto.

Kaj pa, ako Pio undecimo, ki ni samo vrhovni cerkveni, marveč tudi vsiljeni politični poglavar vseh pravovernih katolikov, naravnost ukaže, da Korščeva stranka ne sme nasprotovati z Italijo s papeževu domovino, sklenjeni pogodbi?

Potem se bodo seveda naši katoliški junaki »laudabiliter« podvrgli najvišjemu ukazu in sporazum z Italijo bo postal preko noči »hlavevredno in najzaslužnejše delo.«

Povraček min. preds. Pašiča in dr. Ninčiča. Po poročilih iz Trsta sta včeraj zjutraj ob 8.20 prispela ministrski predsednik g. Pašič s soprogo in hčerko ter zunanji minister g. dr. Ninčič v Florenco. Na kolodvoru so ju oficijelno pozdravili predstavniki mestnih, civilnih in vojaških oblasti. Nato sta si oha ministra ogledala mesto in sta obiskala več galerij. Z jugoslovensko delegacijo potuje v Beograd tudi dosednji italijanski poslanik comm. Sumonte, ki se poslovi v posebni avdicijni od Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Njegov naslednik general Bordo prevzame vodstvo poslanstva v prihodnjih dneh. Kakor nam javljajo, prispe jugoslovenska delegacija danes ob 16.16 z hrzovlakom št. 14 v Ljubljano ter nadaljuje z beogradskim hrzovlakom pot v prestolico. Če ho namreč res, saj se g. Pašič po poročilu »Narodnega Dnevnika« spreha na štajerskem — Gradcu.

Min. preds. Pašič o svojem posebnem pri papežu. Na vprašanje beogradskih novinarjev, zakaj je posebnost papeža, je odgovoril min. preds. Pašič sledeče: »Storili smo svojo dolžnost. Govorili smo o konkordatu. Ker pa preliminarni razgovori še niso završili, bomo o tem razpravljali pozneje. Dosegli smo avtonomijo srbskih cerkev v Italiji in tako zaščitili bogate cerkve v Trstu. Zadržu in na Peki. V kanonskem pogledu pripadajo naše cerkve beogradskemu patriarhatu.«

Vihar ogorenja je povzročila odgoditev občnega zbora »Kmetijske družbe« v vsi naši napredni javnosti. Ker so pri tej odgoditvi v prvi vrsti prizadeti interesi »Samostojne kmetijske stranke«, smo bili preokupirani, da bo to ogorenje prišlo do izraza zlasti v elasti, ki ga je ta stranka skupno z dvema drugima prednima skupinama organizirala za svoj službeni organ. Pričakovati smo, da bodo v tem glasilo streljali z najvišjimi trovi na vlado, ki je v zadnjem trenutku ugodila želji klerikalcev, ki se pa dosedaj niso mogli uveljaviti in s tem zadala krekco zaupništvo vsem naprednim elementom v družbi. To grmenje težkih topov ni silisti, smo ponizne glasove o vladi neprimisljenosti, ki se je dala speljati v led klerikalnim spletkarjem, nobene otre besede

proti vladi, ki je vendar edina imela v rokah usodo »Kmetijske družbe«. Kako je to? Kje so junaki borci, zakaj molče in in streljajo samo na klerikalce? To je zagotetka, ki je vredna da bi jo razšli. Čemu rokavice, ko je od izida volitev v »Kmet. družbi« v veliki meri odvisna bodočnost SKS.

Seja obč. sveta. Občinski svet ljubljanski ima danes ob 18. zvečer seje, na kateri pride v razpravo mestni proračun, nova službena pragmatika za mestne uslužbence ter preostale neresene točke iz zadnje javne seje. Ta seja bo danes in se nadaljuje, ako bo treba, še jutri zvečer.

Letošnja stavbna sezona in pomnjanje stanovanj. Letošnja pomlad se ne bo, kakor vse kaže, v Ljubljani niti toliko zidalo, kakor lani. Zato se odpira za ljudi, ki potrebujejo danes še nujno stanovanj, slaba perspektiva. Posledica te mrtve stavbne podjetnosti bo, kajpada stara stanovanjska mizerija. V novi hiši »Jadranske zavarovalne družbe« v Beethovnovi ulici je bilo isčeti na razpolago 10 stanovanj, ki so že vsa zasedena. Okrožni urad za zavarovanje delavcev, ki je sedaj nastanjen v Souvanovi hiši na Cankarjevem nabrežju se v ugodnem slučaju preseli z uradništva in pisarnami v svoje nove prostore v Miklošičevi cesti. S tem bo izpraznjenih približno 15—18 zasebnih stanovanj. Ob Aleksandrovi cesti Černe-Naglasova stanovanjska hiša pred poletjem še ne bo dodelana odnosno uporabna. Če bo dograjena letošnje jesen, bo potem na razpolago v mestu še 8—10 stanovanj.

V »Ljubljanskem dvoru« v Kolodvorski ulici, pridejo tudi nekateri stanovanjski prostori v poštev, toda še le letošnje poletje odnosno jeseni in sicer v ugodnem slučaju 8—10, ki bodo zasedena po železnih uradnikih in njih družinah. V vsem skupaj je računati letos s 30—38 izpraznjenimi stanovanji. Stanovanjski urad pa ima zaznamovanih še celo serijo strank brez stanovanj, ki znaša še vedno 3—400 družin!

Nadlegovanje. Naročnik našega lista nam piše: Po dve številki in še tikana vabila pošilja zadnje dni konsorci »Narodnega Dnevnika« nam naprednikom in prosil, naj si list naročimo. Imamo že dovolj naprednih listov, zato »Narodni Dnevnik« vračamo. Pa nič ne pomaga, pošilja ga nam vkljub temu. So kakor žid ki ga vrže skozi vrata, pa ti pride v hišo skozi okno. To židovsko usiljevanje je zoprno in kaže samo, kako malo imajo gospodje somišljenikov, ko si jih morajo pridobivati s silo.

Miha Žužamaža rošen. Odkar je bila v Sloveniji poveljeni, so Miha Žužamaža tlačili pod vodo. Pogrešili smo jih jeseni, pogrešali smo jih v adventu, o božiču in po božiču. Občinstvo jim je ohranilo blag spomin, kuharica je šla iz obupa in žalosti v samostan, policijska kronika pa je vedela o njih samo toliko da so postali žrtev poplave. Hudo je bilo zanje tam pod vodo oh, kako hudo! Najprej so tlačili do grla v vodi, potem jim je voda tekla v grlo, namočila možgane in poostrišla nadoho. Kašljali so siromak noč in dan, mašne bukvice in rožnovec, ki so jih k sreči vzeli seboj, jim niso nič pomagale in nazadnje so dobili tak revmatizem, da so se jim sključili vsi udje. Nadoha jih ni ugonobila in poveljeni ni uničila nadebudnega življenja samo zato, ker so se Miha Žužamaža v največji krizi zatekli k »Trem« — deklicam, kjer so bili klub celibat in zaobljubljenem večnem devištvu sprejeti z odprtimi rokami. V hudem boju zoper skušnjave so počakali tu, da so vode padle, potem so pa zlezli do kolen v blato, običali in zamrzili v njem, ker jih je zatotila zima. V takem obupnem položaju so dočakali predpusta in šele vest, da se blizu pustni torek, jih je končno rešila. Priporočali so se sv. Krištofu, zbrali in napeli vse moči, premagali nadoho in v prijetni zavesti, da jih v predmestju nestrpno pričakuje deputacija pustnih šem, so se skobacali iz blata in prilizli na božji svet. Vsa narava je mahoma ozvela. Nho se je zjasnilo, solnce zasijalo, kave so zapele in celo netopirji so letali nad njimi pri belem dnevu. Rajsko veselje je zavladalo v dolini solz, kajti so Miha Žužamaža bistven del predpustnega razpoloženja. Tu so jim povedali, da so včeraj prispeli iz Rima na njihov naslov franko odpustki za vse dni in morebitne viharne noči pod vodo. To jih je tako vzradostilo, da so pozabili na vse muke in težave jesenske poplave in zdel nameravajo privediti pustni korzo po ljubljanskih ulicah. V ta namen so naprosili za pomoč uradništvo »Slovenca«, ki jim gre prav rado na roko. Danes je že prišlo prvo reklamno notico in upamo, da nas bo stalno obveščalo, kako se razvija ta predpustna akcija in kdaj otvorijo Miha Žužamaža triumfalni obhod po mestu.

Mezdnino gibanje brivskih pomočnikov. Glasom poročila lista »Strokovna borba« se nahajajo brivski pomočniki v Ljubljani v mezdinem gibanju. Ba je temu vzrok zahteva gospodarjev, da se zviša število delovnih ur za eno uro in sicer od pol 8. do 12. ter od pol 2. do 6. ure. Lastniki bravnic utemeljujejo svoje posopanje s tem, da je gotovim slojem eno nogočasno hoditi ob sedanjih urah v brivnico.

Nemarnost. Pišejo nam. Največji škanda za mesto Ljubljano je, da pred obema gledališčema ni niti najmanjše sneg odpravljen. Je ozka popolnoma ledena gaz — nikdar potresena — vodi k vzhodu in obiskovalci se po nji lov in drčajo v vodni nevarnosti, da padejo in si polomijo svoje zdrave ude.

Sklad za zgradbo stanovanjskih hiš mestne občine. V javni seji dne 30. marca 1922 je ljubljanski občinski svet sklenil povisati gostaščino za 100 odstotkov, in sicer vso skalo. Ta povisek je veljal za gostaščino pri stanovanjih ter trgovskih in obrtnih lokalih. Sklenjen pa je bil v svrhu »Fonda za zgradbo stanovanjskih hiš mestne občine« in je bilo preračunano, da bo nesel na leto približno 2 milijona kron. Mestna občina je dala od spomladi 1922 do oktobra meseca 1923 zgraditi: 2 uradniški stanovanjski hiši na Prulah in 2 delavski stanovanjski hiši za Bežigradom, a je za vse te hiše najela posebna milijonska posojila. Zato bi bilo sedaj zanimivo izvedeti, koliko se je od meseca aprila 1922 do danes tega fonda nabralo, kje je naložen in koliko se ga je event. porabilo za zgradbo imenovanih hiš. To spada seveda tudi v proračun.

Draginske doklade častnikom in podčastnikom. Ministrski svet je sklenil da dobe častniki in podčastniki naše vojske in mornarice poleg dosedanjih doklad s 1. februarjem povisane draginske doklade in sicer po činu od 1140 Din (general in admiral) do 180 Din (naredniki) mesečno. Kaplani, poručniki in podporučniki dobe 840 Din v I. drag. raz. in 720 Din v III. drag. raz. Poleg tega se zviša vsem tudi stanarina in sicer po činu od 300—120 Din ter družinske doklade za vse oženjene častnike in podčastnike za 150 Din mesečno.

Celjske vesti. Mestno gledališče. V soboto 2. febr. popoldne ob 16. uri se ponavila mladinska igra »Zakleti princ« katera je minulo nedeljo pri premijeri dosegla velik uspeh. — Nova stanovanjska oblast v Celju. Minister za socialno politiko je imenoval za vladnega oblastva v Celju g. dr. Ivana Senekoviča, policijskega svetnika v Celju kot predsednika ter dr. Ernesta Kalana kot člana in g. Drago Kralja kot namestnika, oha iz vrste hišnih lastnikov, dalje g. Stefana Laha, kot člana in g. Franca Jelena kot namestnika, oha iz vrste stanovanjskih najemnikov. S tem je postala sestava stanovanjske oblasti, kakor jo je sklenil občinski svet v Celju v svoji seji dne 18. januarja 1914. brezpredmetna. — Novi dimnikarski maksimalni tarif objavlja mestni magistrat. — Protestni šod pri dobrihni slojev se vrši v soboto, dne 2. svečana ob 9. dopoldne v hotelu »Union« v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Ukinitje obrtno-zadružnega nadzorništva in ekspoziture urada za pospeševanje obrti v Celju. 2. Slučajnost. Šhod prirede: Zveza podjemalec, obrtni združug v Celju. Zveza gostil. združug in Zveza obrt. društev za Slovenijo v Celju.

Mariborske vesti. Kriza Narodnega gledališča. Kakor čujemo, se bo kriza Narodnega gledališča morala preje odločiti, kakor se je mislilo na zadnji anketi. Najbrže se je stvar že odločila. Obisk zadnjih predstav kaže, da se mariborski Slovenci ne zavedajo kake važnosti je ta nacionalna postojanka. — Carinska afera. V sredo se je na progi Celje Maribor pripetil nenavaden slučaj. Kontrolni organ ki je spremljal hrzovlak iz Zagreba proti Mariboru, je na Pragerskem zaplenil nekemu trgovcu 21 milijonov avstrijskih kron. Slučaj vzbujal pozornost, ker je dotični potnik vstopil na progi od Celja in si kup listek do St. Lija, torej je njegova vožnja do zadnje postaje v naši državi bila predčasno prekinjena in konfiskacija neupravičena. Prizadeti se izgovarja, da je bil namenjen v obmejne vasi v svrhu nakupa sena. Dogodek vzbujal pozornost tudi radi tega, ker je dotičnik večš samo nemščine, na ukaz organa podpisal zapisnik, ne da bi vedel za njegovo vsebino, ki ga ba je zelo obtežuje. Po mnenju izvedencev bo imel ta dogodek v součju da ne gre tu za posebno prebrisano poskus hiotapstva, neprijetne posledice. — Prihodnja carinska konferenca se vrši dne 31. tm. in sicer zopet na večer, ko je že davno določen ustanovni občni zbor Češko-jugoslovenske lige.

Pisatelj Vavlar Reznicek umrl. V Čehih splošno znani pisatelj in ravnatelj knjižnice Narodnega muzeja Vavlar Reznicek je 26. tm. nanaglomoma umrl. Rodil se je 1861 v Skalici. Gimnazijske študije je dovršil v Kraljevinu Gradcu, modroslovje pa v Pragi, kjer je bil promoviran za doktorja filozofije. Njegovo slovesno delovanje je bilo vrlo plodovito. Napisal je mnogo povesti za mladino, več zgodovinskih romanov in novel. Skoz vsa njegova dela pa se vleče kakor rdeča nit njegova plemenita duša.

Večala odpravljena. Po objavi beogradskih »Službenih Novine« se raztegnejo nekatere točke srbskega kazenskega zakon na vso kraljevino. Med temi je tudi § 13. o izvršitve smrtni kazni. Po tem zakonu se bo v vsi državi odslej smrtna zazen izvrševala z ustreljenjem in ne več z obesjenjem.

Nov mitniški urad. Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada nam sporoča, da prične uradovati s 1. februarjem t. na južnem kolodvoru, pri izhodu v Metelkovo ulico, nov linjski urad. Sinčl bo predvsem vzhodnemu delu Ljubljane.

Počeni s 1. februarjem t. se ukine pri tukašnji glavni pošti ob nedeljah in praznikih popoldne med 18. in 19. uro izdaja pisemskih pošilk ter ostane glavni uhod v pošto poslopie od 11. ure dalje zaprt. Priporočene pošilke pa se bodo sprejemale in pošne vrednotnice prodajale ob označenih dnevih med 18. in 19. uro v prostoru, kjer se sprejemajo tudi brzojavke in kamor je dohod iz Prešernove ulice, pritlikie prva desna vrata v veži.

Obišniti savez dobrovoljcev za Slovenijo saznanja vsem članom, da se vrši V. redni občni zbor v nedeljo dne 3. februarja v dvorani »Kazina« ob 9. dop.

— Odbor

— Zdrav petmajstetlet deček iz zasedenega ozemlja bi rad vstopil kot učenec v kako trgovino najraje v železnisko. Kdor bi bil pripravljen sprejeti dečka, prosimo, da javi svoj naslov Pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Matice v Ljubljani, Pred Skofijo 21/1.

— Kdor rabi plin šteti s časom in denarjem! Dokaz bo prinešen pri poskusni kuhi s plinom dne 1. februarja ob 17. pop. v telovadnici Mladike (vhod Šubičeva ul.). Opozorjamo vse cenene gospodinjice, kare ne poznajo prednosti plina proti drugim kurivom, da se udeleže zanimivega predavanja.

— Za ruske akademike je izročila našemu uradništvu za Tatjann dan ga. dr. Miloslavjevičeva 50 Din. Denar izročimo odboru.

— Vremenska napoved. Dunaj, 30. jan. Uradna vremenska napoved za 31. t. m.: Jasno, mestoma zjutraj megleno, mraz, slabi vetrovi.

— 500 000 Din za glave 11 razbojnikov. Kakor znano, so orožniki v hizihi Nikšića v Crni gori ubili 11 zločasnih roparjev, na glave katerih je bila razpisana nagrada 500 tisoč dinarjev. Ubili so bili sledeči: Savo in Marko Raspopović, Mujo Bašević, Miloš Kovčević, Jovo Krivokanić, Golub in Maju Vujić, Radovan Rigović, Petar Zveicer, Miloš in Andrija. Roparji so bili najhujši in najopasnejši zločinci v Crni gori. Pohbili so okoli 350 ljudi, ropali vagona na progi Bar-Riicka in izvršili nebroj zločinov. Na glave Save Raspopovića in Muje Baševića je bilo razpisano 100 000 Din, na ostale pa 30 000 Din, tako da je celo vsota znašala 430 000 Din. Nagrada je bila razdeljena takole: po 10 000 Din so prejeli štirje zapupniki župana iz nikšićkega okraja in po veljnik orožniške čete. Naivečjo nagrado je prejel orožniški kaplar Živko Nikšićević, vodja zasledovalnega oddelka, ki se je uspešno boril, dokler ni prispela pomoč. — Dobil je 50 000 Din. Rodbina v boju padlega kaplara Ignjatovića je dobila poleg stalne pokojnine v izmeri polne plače, tudi 30 000 Din odškodnine. Padlemu orožniku Gjuraškoviću se postavi spomenik. Lažje ranjeni kaplar Božo Popović je prejel 10 000 dinarjev. Kaplar Milan Raketić bo dohival v slučaju neoposobnosti za službo svojo polno plačo kot pokojnino in poleg tega je prejel 30 000 Din. Orožnik Radojčić, ki se je v boju odlikoval, je bil nagrajen s 5000 Din. Ostalih 95 orožnikov, ki so bili vsi v borbi z roparji, je prejele vsak po 1000 Din. — Nadalje se postavi spomenik vsem padlim orožnikom. Orožniški častniki bodo predloženi v odlikovanje.

— Ženarji na poslu. Pri čakanju na kamniški vlak je bila posetnikin Iv. Mekuću z lga ukradenca listnica s 4500 D. — V gostilni pri Čenčiču na Sv. Petra cesti je neznan žepar izmaknil pleskarskemu pomočniku Adolfu Milnarju listnico s 1500 D.

— Škorpila na cesti. Danes ob 4. zjutraj na Aleksandrovi cesti prebrito služkinjo O. T. Rodila je v strahotno zdravo dete. Bila je preplejana v bolnico.

— Karambol. V vozček mikarice Marije Prek se je na lžanski cesti zaletel dvo-vrežni voz. last posestnika Jarca. Vozček se je prevrnil in se je 20 litrov mleka razlilo po tleh. Škoda znaša 100 D.

— Železniške nesreče v letu 1923. Po statističnih podatkih proreznega ministrstva je bilo v letu 1923 nad sto železniških nesreč. Največ se jih je relativno vzelo dogodilo, v Srbiji in Bosni.

— Strahovita nesreča. V Slunju na Hrvatskem se je dogodila te dni strahovita nesreča. Neki tamošnji trgovec je imel v trgovini zahnj smodnika. Manipuliral je okoli smodnika in je medtem časom postavil na polico nad zaborem gorečo svečo. Pri tem je bil tako ne previden, da je zaboj s smodnikom prestavljal sem in tja. Sveča je padla v smodnik in nastala je strahovita eksplozija, ki je ubila trgovca, njegovo ženo in nekega kupca. K temu dostavila »Zagreber Tagblatt«. Kakor je slučaj pomilovalna vreden vendar mora človek ostrmeti nad strahovito neumnostjo, s katero je bila ta katastrofa naravno provocirana, z gorečo svečo se poda mož k zaboji, napolnjenim s smodnikom. To že ni več ne previdnost temveč neumnost, da se človeku lasje ježel!

»ŽENA Z MILIJONI«. I. del: Strel v pariški overi. »Kino Matica« predvaja od danes dalje grandiozno epoha'no filmsko delo »Žena z milijoni« — film, ki je bil posnet skoraj po celi Evropi. Pariz, Berlin, Beograd, Budimpešta, Atene, Carigrad td. — so kraji dogodila. Ellen Richter, znana še iz kolosalnega filma »Pustolovka iz Monte Carlo«, igra naslovno vlogo. S tem filmom bo kino obiskovalcem nuden redek užitek. Prvi del do nedelje!

— Preriletev. Oslifino »Koroški dom« Poljanska cesta 11, prevzame s 1. febr. gosno Ktu Korošec, vdova po ranikemu g. Korošcu, ki je bil preje v restavraciji Lloyd. To se prijazno naznanja vsem prijateljem in znancem žaližbog prerano umrlega Josipa Korošec, s prošnjo, da se pri obisku Ljubljane spomnijo vdove ranikega ter jo obiščejo v gostilni »Koroški dom«. Glej današnje obvestilo med inzerati.

Poizvetbe. — Odsel je v nedeljo popoldne od doma 12letni deček Štefan Cuzak. Običen je v siv suknjič in pokrit z belo platenco čepico. Kdor kaj ve o njem, naj blagovolji to naznaniti Ivan Cuzaku, Kamnik, 812

— Izgubila se je 30. tm. dopoldne od dolenjskega do mesarskega mosta, denarnica s 1310 Din 25 p in malim listkom. Prošen nakititelj se naproša, da jo odda proti nagradi za Gradom št. 4. gostilna pri »Sokolu«, pritlikie g. Bradčka.

Najnovejša poročila.

UREDITEV PROMETA Z REKO.

— Trst, 31. jan. (Izv.) Italijanski listi objavljajo točno vsebino protokola, ki je bil podpisan v Rimu in ki se nanaša na ureditev železniškega, pristaniškega in carinskega prometa med Reko in Jugoslavijo. Protokol vsebuje 68 paragrafov. Italija odstopa po tem sporazumu kraljevini SHS vporabo dela molov v Velikem pristanu (Porto Grande). Kraljevina SHS se zavezuje plačevati za vporabo tega pristanišča letno najemnino v znesku 1 lire v zlatu. Protokol dalje točno precizira poslovanje in upravo kolodvora, kjer bo postavljena upravna delegacija državnih železnic ter ho v sporazumu z italijanskimi državnimi železnicami vodila in urejala železniški promet in železniško službo. Protokol vsebuje točna določila glede vporabe železniškega materiala, glede železniškega osnobia, kakor tudi dalje poslovanje carinskih organov v smislu predpisov obeh držav.

Sporazum dalje navaja določila o obsegu Baroza. Delce in Bankina. Rečina pri oadi kraljevitve SHS v dolžini 500 m in v širokost 42 m. V pomorskem, sanitarnem, carinskem in pravnom oziru pripada Rečina popolnoma pod suverenost kraljevine SHS. Ladje, s katerokoli zastavo, ki pripluje v to pristanišče Barot, ali do Rečine, dobljajo dovoljenje za vsidranje od pomorske oblasti kraljevine SHS.

Protokol dalje določa natanko, kako je treba vršiti aprovizacijo mesta Reko, zavaruje mesto z vodo in električnim tokom.

JOLANDINA HČERKA S SEDMIMI IMENI.

— Turin, 31. januarja. (Izv.) Včeraj opoldne so sestavili v vili grofov Calvi di Bergolo uradni akt o roistvu Jolandine hčrke, ki je dobila kar sedem imen. Imen nje se: Maria, Ludovika, Elena, Vittoria, Milena, Ana in Giorgio.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 31. januarja. Sprejeto ob 13.

Oh še nadalje slabem prometu so tudi danes vsi tečaji nekoliko nazadovall. Najmočnejše sta oslabeli izplačiti Zurich in Praga vsled njihovega mednarodnega oslavljenja.

Na efektnem trgu je prevladovala tržišče roba. Razven v Slavonija-delnicah, za katere se je še ob koncu nudil denar (215 Din), ni bilo skoraj nobenega prometa.

Oh zaključku notiraja:

Devizje: Curih 14.99—15.00, Pariz 397.75—404.75, London 369.5—372.5, Dunaj 0.1213.5—0.1235, Praga 2.49—2.52, Budimpešta 0.305—0.335, Trst 377.20—380.20, Newyork 86.50—87.50.

Valute: dolar 85.375—86.375, lira 374.50—377.50.

E f e k t i: 7 % invest. drž. pos. od leta 1921 76; Ljubl. kred. banka, Ljubljana 213, Prva hrv. štad., Zagreb 10124—1015, Slav. banka, Zagreb 106—107, Hrv. slav. zem. hip. banka, Zagreb 88—90; Hrv. esk. banka, Zagreb 168—169; Jugoslav. banka, Zagreb 1514 do 153; Trhov. prem. dr. 870; Slavonija 217 do 218 (20); Nar. šum. ind. 130; Ekapl. 1444 do 145; Guttman 1810; Sečera 1700—1710; Vevče 1774.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih 31. jan. (Izv.) Današnja borza: Beograd 6.625, Berlin 1.35, Amsterdam 215.50, Newyork 578.50, London 2469 Pariz 26.75, Milan 25.15, Praga 16.65, Budimpešta —, Bukarešta 292.5, Solija 4.125, Dunaj 0.008160.

— Trst, 31. jan. Beograd 26.40—26.49, Dunaj 0.0322—0.0324, Praga 66.20—66.45, Pariz 106—106.50, London 98.10—98.30, Newyork 23—23.05, Curih 396.50—398.

— Dunaj, 30. januarja. Beograd 817 do 821, London 302.000—303.000, Milan 3094 do 3106, Newyork 70.935—71.185, Pariz 3552 do 3268, Praga 2049—2059, Curih 12.245—12.315, Valute: dolar 70.860—71.260, lira 3090—3110, dinar 813—819.

Društvene vesti.

— Prva plesna tekma za prvenstvo v Sloveniji. Vabila za to slinino prirediteljev dne 7. febr. t. v dvorani Union so razposlani. Kdor vabila slučajno ni prejel, naj se blagovolji zglasti pri g. Lud. Cernetu, Wolfova ul. 3.

— V prvoletno spomina na Valentina Vodnika prirede 2. svečana in dvorani pri Valjavcu člani Narod. čitalnice v Sp. štški »Vodnikovo besedo« z bogatim spreedom. — Na sporedu je godba (sal. orkester Jug. železnice), petje št. pev. zbora in solopetie g. članov kr. opre. — Šikarjev, deklamacija in »Volkašina« narodna igra s petjem v I. del. Pridite vsi, ki čutite z nami, da dostojno proslavimo ta večer. — Začetek ob 20. Odhori.

Kino LJUBLJANSKI DVOR

29. jan. 30. jan. 31. jan.

Kadar država nima denarja, elegantna, zelo razkošna komedija v 6. dejanjih v glavni vlogi

Ernst Rückert.

Gospodarstvo.

ZAGREBSKI GOSPODARSKI ZBOR.

Govor dr. Vrbaniča. — Resolucije. — Kooperacija trgovskih in obrtnih zbornic.

Zagrebski listi posvečajo nedeljskemu gospodarskemu zboru dolge stolpce, v katerih prinašajo obilne komentarje k dalekosežnim konferenčnim resolucijam. Zlasti naglašajo programatično vsebino velikega govora dr. Vrbaniča, predsednika zavodov Jugoslavije, ki živi v gospodarskih krogih cele države splošno simpatije. Njegova izjava se žela splošno priznanje. Po pravici je povdarjal, da črpa država svoje dohodke predvsem iz žepov gospodarskih krogov in da bi se morala radi tega v prvi vrsti zamisliti za razmere, v katerih živi in deluje jugoslovensko gospodarstvo. To jugoslovensko gospodarstvo pa je razven tega že glavni oslon države, ker prednjači z željo, da se ta država čimprej konsolidira in ojači. In vendar mora gospodarstvo opazovati, da se ga zanemarija in da se za sedanjost veliko gospodarsko krizo ne zanima vlada, ki je prva poklicana, da jo rešuje in ublažuje. Takega stanja sta pač kriva dva činitelja: na eni strani demagogija, ki prehaja preko vseh gospodarskih vprašanj molče na dnevni red, na drugi strani pa gospodarstvo samo, ki dosele ni znalo varovati svoje interese in najti primerna pota njih uspešne zaštite. Dr. Vrbanič je govoril o omalovaževanju, o nonšalanci, o brezobzirnosti, ki jo kaže vlada napram gospodarstvu življenju. Nato se je dotaknil glavnih misli poudarnih resolucij. »Mi imamo svojo državo. Naša dolžnost je, da jo vtrdimo, da jo postavimo na močan temelj in da jo solidno izgradimo. Tega ne more storiti poedinec, niti sila, niti drobljivost ali pa partizanstvo. To lahko dosežemo samo s soglasnim, razumnim in nesebičnim sodelovanjem vseh slojev, v prvi vrsti s sodelovanjem gospodarskih krogov. Sicer je izključeno, da ustanovimo državo, ki naj jo vsi spoštujemo kot svojo domovino. Zbor je dolžan, da opozori mednarodne činitelje na gospodarstvo. Toda tudi gospodarstvo mora paziti, da se primerno uveljavlja in da poizkusi v doseg svojih ciljev vsa zakonita in ustavna sredstva. Kooperacija države in gospodarstva zahteva ne samo interes prizadetih gospodarskih krogov, temveč tudi splošna dobrobit naše skupne domovine, države Srbov, Hrvatov in Slovencev.«

K debati so se oglasili različni govorniki. Med temi tud zastopniki iz Slovenije, kiso vsi soglašali z resolucijami in zahtevali njih energično sprovedbo. Resolucije

govore več kot četrta, zato jih priklamo v daljšem izveščku:

RESOLUCIJE.

Zastopniki trgovsko-obrtniško-industrijskih zbornic ter gospodarskih organizacij enodušno protestirajo proti doseganju načina domaćanja zakonov in naredb gospodarske stroke ter najodločneje zahtevajo, da se pred donošenjem vsake zakonske odredbe te vrste zaslišijo želje gospodarstva in da se njegovim predstavnikom v to svrbo pravočasno objavijo osnutki vseh zakonov, pravilnikov in naredb.

Celo mednarodne konvencije čisto ekonomskega značaja sklepa država kljub očitovanim protestom gospodarskih krogov brez njihovega sodelovanja. Primer takega postopanja je sporazum o Reki, ki pomeni za našo državo težko in nenadomestljivo izgubo. Do sedaj doneseni zakoni so v gotovi meri ovirali normalni razvoj in napredek gospodarstva, mesto da bi ga pospeševali in olajšali, ter je s temi zakoni postopoma mnogo pripomoglo h krizi, s katero se morajo danes boriti skoro vse panoge našega gospodarstva.

Zaradi tega zahtevajo udeleženci današnjega zborovanja:

1. Da se institucija Gospodarskega sveta, predvidena v čl. 44. ustave v najkrajšem času oživljava.
2. Da se preneha z doseganju prakso uveljavljanja novih državnih dajatev in da se preneha tudi z linearnim povečevanjem davkov.
3. Da se izvršilne naredbe in pravilniki izdajajo samo v okviru dotičnih zakonov in da se opusti praksa po kateri se najrazličnejši specialni zakoni menjajo s finančnim zakonom.
4. Da se zakonski osnutki, ki se tičejo gospodarstva, predložijo narodni skupščini šele po zaslišanju zbornic in gospodarskih organizacij ter da se njihova mišljenja, ob enem z vladnimi osnutki predložijo narodni skupščini.
5. Da se pri izdajanju davčnih, carinskih in taksnih zakonov in v prvi vrsti vodi račun o pravični in enaki razdelitvi davčnih bremen na vse stanovne in kraje države.
6. Da država, ki od svojih pripadnikov zahteva vestno izpolnjevanje dolžnosti, tudi sama zadošča točno svojim obveznostim.
7. Da se trgovinska, carinska in industrijska politika naše države izvaja v stalnem pravcu in sporazumu s predstavniiki gospodarstva. Temeljito naj se zaslišijo vse panoge domačega gospodarstva pri polnoletnih trgovinskih pogodb s sosednimi državami. Končno naj se opusti sistem kon-

cesij pri ustanavljanju industrijskih podjetij.

8. Državna naročila na račun reparacij naj se omeje.
9. Obzaujajo se, da so prometne prilike še vedno skrajno neurejene ter se pozivlja vlado, da v najkrajšem času najde potrebna sredstva ter prične izgraditev dobrega železniškega omrežja.
10. Železniška tarifa se naj dovede v sklad s stanjem in potrebami gospodarstva. Event. spremembe tarife se naj ne izvedejo linearno. Vpošteva se naj tarife in tarifna politika sosednjih držav.

1. Zahteva se sistematična izgraditev vseh važnih cest s pomočjo države.

12. Vlada naj posveti najresnejšo pozornost pospeševanju našega pomorstva v splošnem, a posebno ureditvi naše plovbe, izgradnji in razširjenju naših luk. Ustvariti boljših prometnih zvez z zaledjem, uvedbi tarifnih, carinskih in železniških pogodbnosti za pomorski promet ter da se z vsemi merami potrdi, da naše Jadransko morje čim prej postane odlični činitelj naše zunanje trgovine.

13. Urede naj se čim preje ona vprašanja, ki so v posredni ali neposredni zvezi s trgovinskim izkoriščanjem jugoslovenske cone v solunskem pristanišču.

14. Pristopi naj se čim preje k izvedbi madriške mednarodne konvencije, s katero regulira mednarodni poštni promet.

15. Olajša naj se potniški promet z inozemstvom in se naj v to svrbo poenostavi, pomenijo in po možnosti povsem ukinejo redarstveni in konzularni vizi.

16. Gospodarstvu naj se čim prej osigurajo potrebni dolgoročni in kratkodorni krediti.

17. Osiigura naj se sodelovanje tujega kapitala v domačih podjetjih. Država naj podpira dobivanje kreditov za industrijo in trgovino v inozemstvu, ne da bi za to postavljala svojo politično in narodno-gospodarsko svobodo.

18. Stanovanjska kriza naj se rešuje na način, da se na eni strani gospodarskim krogom ne nalaga dolžnost gradnje v obsegu, ki prekorači njihove sile, na drugi strani pa, da tudi država sama gradi poslopja za svoje urade in uradništvo.

19. Pristopi naj se k temeljitji reviziji zakona o zavarovanju delavcev proti boleznim in nezgodam, kakor tudi zakona o zaščiti delavstva.

20. Odpravijo naj se zapreke, ki ovirajo gospodarsko delo in imajo za posledico nezaposlenost.

21. Organizira naj se zanesljiva statistična služba zlasti glede na celokupno gospodarsko življenje.

22. Sporazumno z vsemi gospodarskimi krogi naj se čim preje donese enoten zakon o zbornicah.

23. Vlada naj izdatno podpira strokovno šolstvo za izobrazbo vseh panog gospodarskega naročaja.

24. V interesu gospodarskih zvez z inozemstvom naj se vsem konzularnim predstavnikom dodeli posebni komercialni atašaji, a trgovinske agencije naj se ukinejo. V za nas najvažnejših inozemskih centrih naj se osnujejo trgovske zbornice SHS.

25. Zajamči naj se neodvisnost upravnih in sodnih organov.

Turistika in snort.

NOVA GLAVNA SKUPŠČINA LNP.

JNS v Zagrebu je naročil LNP, da skliče za nedeljo 3. febr. novo glavno skupščino. Nova skupščina je v zvezi z znanimi nepravilnostmi, ki so se dogodile na zadnji glavni skupščini 16. dec. — K temu incidentu pristavljajo zagrebške »Novosti« nastopni komentar: »Ponovna skupščina v Ljubljani. Na poslednji glavni skupščini podzveza v Ljubljani so se dogodile številne neokretnosti, ki so karakteristične za delo tamošnjega podsveza, izvestna gospoda, ki se je hotela zopet polastiti oblasti v podsvezu, je terorizirala skupščino na ta način, da enostavno ni pripustila klube, ki ji niso bili po volji, k glasovanju. Pri enem mariborskem klubu je našla do poverilnica ni baje v redu, ker je isto podpisal tajnik in blagajnik, drugim zopet niso dovolili glasovati, češ da niso plačili članarine in da radi tega niso več člani, dasti pripada pravo brisanja članov samo JNS. Proti takemu vodstvu skupščine se je vložil na JNS priziv, ki ga je le-ta odobrila in naložil novo skupščino za 3. febr., ki ji prisostvuje poseben delegat JNS-a. — Kako pa naj razumemo potezo LNP, da razpisuje v današnjem »Jutru« skupščino za 2. febr.?

OBČNI ZBOR S. K. JADRAN.

SK Jadrans, eden naših najmlajših in najagilnejših sportnih klubov, je imel v nedeljo dopoldne v Lozarjevi gostilni svoj 4. občni zbor. Zborovanje, ki je bilo zelo številno obiskano, je otvoril predsednik g. Bar. s pozdravnim nazovorom na navzoče. Preteklo leto je bilo za SK Jadrans veljavno. Klub se je povzpela v prvi razred nogometne ter je tudi v lahki atletiki dosegel drugo mesto v Jugoslaviji in Sloveniji. Letos namerava prirediti dvanaesindnevno turnejo po Jugoslaviji. Razširiti hoče tudi svoje delovanje in ustanovi več novih sekcij. Perce je postalo vprašanje igrišča, ker sedanje ne odgovarja modernim zahtevam. Glavno krizo pa povzroča, kakor tudi pri

ostalih klubih, fin. vprašanje. Če bi pa vsi člani storili svojo dolžnost, bi bil fin. položaj mnogo ugodnejši.

Pred prehodom na dnevni red je čestital klubu v imenu »Zimskosporingnega saveza« in S. K. Ilirije g. Gorec, želeč, da bi tudi v bodočnosti ostal na višini ter da bi dosegel obilo uspehov in novih rekordov. V imenu L. L. A. S. je pozdravil klub g. Slamič, v imenu S. K. Primorja g. Kuret in v imenu L. A. S. K. g. Zadnek.

Tajniško poročilo je zatem podal v izčrpnih besedah g. Jamnik, ki je poročal o delovanju kluba in odbora. Članov šteje klub 416, od teh 125 rednih in 6 ustanovnih.

Blagajniško poročilo je podal g. Černe. Dohodki preteklega leta so znašali 9988,82 D, izdatki pa 8529,28 D. Klubova aktiva v inventarjem vred znaša 8766,94 D.

O klubovem inventarju je kratko poročal g. Steiner K. Sledila so poročila načelnikov posameznih sekcij.

Celokupnemu odboru je bil za tem podeljen absolutnijski nabor je sledila volitev novega odbora. Izvoljeni so bili: preds. Bar. podpr. Primoršč. I. tajnik Kobe. II. tajnik Bošnjanič, blagajnik Černe ter odborniki: Smole, Marinko, Mihodolović, Kristoflič, revizorja Klobčaver in Vončina II. tehnični referat Kregelj. Načelniki posameznih sekcij: nogometne g. Černe, lahkoatlet. Mezgotli, težkoatlet. Kosmač ter za gospodarja Steiner in Dimic.

Po volitvah so se razmotrivala razna aktualna vprašanja, kakor je preds. g. Bar zaključil dobro uspešni občni zbor.

— Drsalke tekme, SK Ilirija priredit na svojem drsalšču 2. in 3. febr. ob 9. dopoldne tekme v umetnem drsanju. Prvi dan tekmujejo dame za prehodno darilo SK Ilirije ter junjorji v nedeljo se tekmuje drugič za prehodno darilo dr. Gilbert Fuchsa.

— Drsališče SK Ilirije je vsled svoje senčne, proti severu odprte lege v najboljšem stanju. Ljubljana je dobila z njim umetno drsalšče, ki je uporabno že ob najmanjšem mrazu ter se lahko vzdrži v dobrem stanju še mnogo dni potem, ko so naravna drsalšča neuporabna.

Kurent pride!

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSIEMSKA
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Inseriraite v „Slov. Narodu“

Preseliten.

Čenjeno občinstvo vifudno obreščam, da som preselila na novo preurejeno gostilno „Koroški dom“

Poljanska cesta šte. 11 v Ljubljani.

kamor se preselim s 1. februarjem 1924.

Za doseganje naklonjenosti se cenjenim gostom nastopile zahvaljujem ter prostim zadržanju tudi v nadalje in se priporočam na novem mestu.

Tobila se bodo pristna domača vina med temi tudi reletalant čvček te „Gadove peči“ Topla in mrsna jedila vedno na razpolago. Klavir je cenjenim gostom na razpolago.

Cene konkurenčne.

Cene konkurenčne.

Z odličnim spoštovanjem

KATI KOROŠEC.

Zahvaljujemo

se prav od srca vsej številni blagi gospodi, ki je o pri-
liki bolezni in smrti našega preljubega očeta in deda,
gospoda

Antona Krejčija

s požrtvovalno ljubeznivostjo lajšala rajniku zadnje ure,
mu izkazala v tako obilni meri poslednjo čast in nudila
tudi nam s svojim prijaznim sočutjem oporo in tolažbo
v teh težkih dneh.

Posebej se že zahvaljujemo slavnemu pevskemu
zboru Glasbene Matice za ganljivo slovo, Sokolu in obrt-
nim tovarišem rajnika pa, da so v tako častnem številu
spremili starega svojega člana in tovariša na zadnji poti.
V Ljubljani, dne 31. januarja 1924.

Rodbine: Anton Krejč, dr. Viljem Krejč,
Milolinski, Arko.

Za cd govore uprave
naj se prišli
1 dinar. Plačuje se
vnaprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov
vsaka beseda
50 para. — Najmanje
pa Din 5.—

Službe

Šivilja

z večletno prakso za
damske obleke, gre živat
na dom. — Naslov pove
uprava »Slov. Nar.« 829

Vajenko ali

vejenca
sprejme — »Narodna
knjižarnica, Prešernova ul.
št. 7, Ljubljana

Hišnik

(profesijonist) — brez
otrok — se sprejme
takoj. — Naslov pove
uprava »Slovenskega
Naroda.« 835

Vrtnar,

samostojen, neoženjen,
30 let star, zmogel vseh
panog vrtnarstva — išče
stalno službo. — Naslov
pove uprava »Slovenskega
Naroda« 841

Trgovski potnik,

Slovenec, 30 do 50 let
star, prvovrstna moč, se
išče za manufakturno ve-
letrgovino v Ljubljani. —
Ponudbe z referencami in
zahtevki je poslati pod
šifro »Trgovski potnik
824« na upravo »Sloven-
skega Naroda«.

Prodaj

Pletilni stroj
Stryia Universal št. 5/50,
malo rabljen, še nov, po-
ceni naprodaj. — Več
pove Marija Stangl, Ma-
renberg, Dravska dolina.
848

Železna postelja,

navadna, se ceno proda.
— Naslov pove uprava
»Slov. Naroda.« 843

Seno,

dobro za goveda ali ko-
nje ter več vozov se
proda. — Fran Suštar, Do-
lenjska cesta. 825

Skobelna miza

110 x 60 cm, nova, se
ceno proda. — Poizve se
O. O., Ljubljana, Hra-
deckega vas 28. 839

Ku'm

Fiziol

kupujem vsake množine.
Ponudbe povzorcene. —
Vekoslav Podlogar, Ljub-
ljana, Florijanska ulica. 754

Omaro za knjige

ter klub-garnituro, novo
ali pa ohranjeno — ku-
pim. — Ponudbe na:
Poštni predal 150, Ljub-
ljana. 807

Poljskih tračnic

ca. 150 m kupim. —
Prodaj stroj in pod-
lone za gladek cementni
strešnik. — Jos. Chlat,
Dunajska cesta 67. 827

Stanovanja

Mala soba

v sredini mesta, s posch-
nim vzhodom, električno
razsvetljavo, s popolno
oskrbo in dobro domačo
hrano se odda gospodu.
— Naslov pove uprava
»Slov. Naroda« 855

2 meblovani sobi

oddam takoj proti poso-
jilu Din 12.000. — Na-
slov pove uprava »Slov.
Naroda.« 818

Dijaka

se sprejmeta na stanova-
nje in hrano. — Naslov
pove uprava »Slovenskega
Naroda.« 844

Oporemljeno sobo

s posebnim vzhodom išče
soliden samec. — Ponud-
be pod »28/845« na upra-
vo »Slov. Naroda.« 845

Leno oporemljena

in snažna soba
s posebnim vzhodom in z
elektr. razsvetljavo, po-
možnosti v sredini me-
sta, se išče. — Ponudbe
na: Vilko Sušnik, Mi'lo-
šičeva cesta 15 (Trbo-
veljska družba). 854

Zamenjava!

Stanovanje, obstoječe iz
treh sob in priključil v I.
nadstropju Gosposvetske
ceste z razgledom na ce-
sto — se zamenja za stan-
ovanje štirih sob in pri-
ključil, toda le v sredini
mesta. — Ponudbe pod
»Sredina mesta/815« na
upravo »Slov. Naroda«.

Ne remičnin

Stabne parcele,

prvovrstne, pod Rožni-
kom poleg ceste — na-
prodaj. — Naslov pove
uprava »SI Nar.« 830

Pozor!

V našem se oddajo Sma-
ješke toplice pri Novem
mestu; eventualno se iste
tudi prodajo. — Informa-
cije pri lastniku: Ljub-
ljana VII, Bellevue. 811

Tovarna rinčic

in kljukice za čevlje, že
opremljena, se radi ne-
spoznavljanja družabni-
stva po ugodni ceni pro-
da ali se sprejme družab-
nik. Dnevni dohodek to-
varne 3000 kron. — Več
se poizve na licu mesta
vsak dan od 9 do 2 ure
v Stražišču pri Kranju.
849

Lokali

Trgovski lokal

na prometni točki Ljub-
ljane se išče za takoj ali
pozneje. — Ponudbe pod
»Promet/779« na upravo
»Slov. Naroda«

Razno

Gostilniška

koncesija
se da v najem in ob-
nem ugodno proda in-
ventar z nameštajem. —
Ponudbe pod »Zora 16
852« na upravo »Sloven-
skega Naroda«.

POZOR! PEKARIJI

Diamant

tvornice Hauser in Sobot-
ka, Dunaj, Stadlau, pe-
karski sladni ekstrakt,
je najboljši pekarski
sredstvo ter prekaša vse
ostale dosedanje nado-
metke. — Čuvajte se
služnih potvorb, naj bo
pravek ali tekočina! Za-
htevajte samo originalni
»Diamant«! — Glavno za-
stojstvo za Jugoslavijo
Edward Dužance, Stross-
mayerjeva ulica 12, 061
12 061

Plesne obleke

od Din 400 do Din 1200
v vseh barvah. Po na-
stančnem naročilu glede
velikosti, barve in mate-
rijala — pošl em no po-
zvetju. — P. Mandić,
Ljubljana, nasproti glav-
ne pošte. 679

Premog

(trboveljski), drva, trda
in mehka, zagana in cepa-
ljena, stalno v zalogi —
Premog in drva razvažajo
mo tudi v vrečah. — Na-
ročila sprejema H. Petrič,
Gosposvetska cesta 16,
Telefon 343. 319

Zaloga klavirjev

in pianinov
najboljših tovarov Bö-
sendorfer, Czajka, Ehr-
bar, Höhl, Schweigho-
fer, Originag Stengl itd.
Tudi na obroke! — Jeri-
ca Hubad, roj Dolenc,
Ljubljana, Hilserjeva ul.
št. 5. 30

Avtomobili

»Lancia-Torino«.

Gospod Bavastro de
Cortazzi, prokurist tovar-
ne Automobili Lancia,
Torino se je mudil pred-
hodno v našem mestu.
Vnil se bo čez nekoliko
dni v svrbo etabliranja
zastojstva za prodajo
avtomobilov »Lancia«.
Kdor bi se hotel med
tem časom zanimati za
prevzetje agencije ter to-
varne, naj blagovoli obr-
niti se na imenovanega
gospoda na naslov: Poste
restante, Bukarest, cen-
tralna pošta (Romania). 840

12 061

Pisalni stroji, potrebšline

mehanična delavnica
(popravilnica)

L. BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6-L

Pozor, neveste!

Najboljša in naicenejša
emajlirana in železna ku-
hinjska posoda se dobi pri

»FORTUNA«
trg. dr. BIZJAK & Komp.,
Ljubljana, Krekov trg 7
(poleg Mestnega doma).
En gros trgovcem znaten
popust. En detail.

Cenjenim damam!

Predno nakupite svilo za
plesne toifete, pogledajte si
zalogo pri

A. Šinković nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.

Prodaja po konkurenčnih cenah!